

SAOEDI- ARABIË

Studie verwezenlijkt ter gelegenheid
van de gezamenlijke economische
zending onder het Voorzitterschap
van **HKH Prinses Astrid**,
Vertegenwoordigster van ZM
de Koning

14 > 21 maart 2014

agentschap voor
buitenlandse handel

VOORWOORD

Volgens de OESO zou Saoedi-Arabië een van de landen zijn die zich de komende decennia het meest zullen verrijken. Het bruto binnenlands product van het land zou tegen 2030 per jaar met gemiddeld 4,2% stijgen en vervolgens met 2,4% tot in 2060.

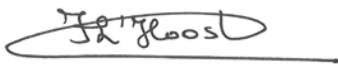
Een wereldvermaarde goudmijn voor het zwarte goud, superlatieven te over om het koninkrijk en zijn voornaamste grondstof te karakteriseren. Saoedi-Arabië, een stichtend lid van de OPEC, is de grootste aardolieproducent ter wereld. Het land is ook de grootste uitvoerder van aardolie en herbergt de tweede grootste olievoorraad wereldwijd. Deze lucratieve business zorgt vandaag dan ook voor de grootste bijdrage aan het Saoedi-Arabische BBP.

De oliepijpleidingen en de raffinaderijen niet in acht genomen, vormt de diversifiëring van de economische activiteiten van het land een van de prioriteiten voor de regering. De farmaceutische sector, de bouwsector en de energiesector gaan er gestaag op vooruit en bezitten een aantrekkelijk potentieel voor buitenlandse investeerders.

De Saoedi-Arabische overheid wordt nog geconfronteerd met een tweede uitdaging: de strijd tegen de werkloosheid. Er wordt momenteel, parallel aan een hervorming van het onderwijssysteem, een stimulerend « Saoediseringbeleid » gevoerd om zoveel mogelijk plaatselijke jongeren een professionele loopbaan te kunnen garanderen.

Saoedi-Arabië bleef gespaard van de sociale spanningen als gevolg van de Arabische Lente in de buurlanden en van de onzekere internationale handelsbetrekkingen. Het macro-economische plaatje ziet er voor Saoedi-Arabië dus relatief goed uit. De groeiende bevolking en haar toenemende koopkracht bieden onze investeerders mooie zakenkansen.

Het is in deze context dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel, in samenwerking met zijn gewestelijke partners Flanders Investment and Trade, Brussel Invest & Export en het Agence wallonne à l'exportation et aux Investissements étrangers deze Prinselijke zending organiseert. We zijn ervan overtuigd dat dit voor onze bedrijven de kans bij uitstek zal zijn om blijk te geven van hun knowhow zodat ze al hun troeven op de Saoedische markt zullen kunnen uitspelen.

Fabienne L'Hoost

Adjunct-Directeur-generaal

Marc Bogaerts

Directeur-generaal

EXECUTIVE SUMMARY

Saoedi-Arabië, de grootste economie van het Midden-Oosten, tekent, met een jaarlijkse gemiddelde groei van 4,9% voor de periode 2014-2017, solide groeivoorzichten op, voortgestuwd door de, zowel private als publieke, consumptie en investeringen. Het grote volume van die investeringen is gekoppeld aan het succes van het zwarte goud. Aardolie speelt een dominante rol en is op zich verantwoordelijk voor 80% van de inkomsten van de overheid. Overeenkomstig de doelstellingen van het 9^e Ontwikkelingsplan (2010-2014) wordt de economie gediversifieerd en streeft de regering ernaar de bijdrage van de industrie aan het BBP tegen 2020 te verdubbelen tot 20%.

Dankzij de stijgende olie-inkomsten kon het land in 2013 de grootste begroting uit zijn geschiedenis goedkeuren. Die begroting loopt op tot 221 miljard EUR en voorziet in uitgaven die 19% hoger liggen dan in 2012. Een groot deel daarvan gaat naar infrastructuurprojecten, maar ook naar de gezondheidssector en het onderwijs.

De Saoedische inflatie is momenteel onder controle, voor 2013 wordt ze op 3,8% geraamd. De prijzen van de basisproducten zijn op een aanvaardbaar niveau gebleven. De SAMA, de centrale bank van Saoedi-Arabië, houdt haar spilrente al bijna vijf jaar onveranderd, terwijl de rentevoeten de Amerikaanse evolutie volgen. Onze euro verhoogt in waarde ten opzichte van de Saoedische riyal. Die heeft zich vastgekoppeld aan de dollar op 3,75 tegenover 1 in een stelsel van vaste pariteit.

De werkloosheid blijft de grootste uitdaging voor het land. 75% van de Saoedi's is jonger dan 30 jaar en een derde van die jongeren heeft geen werk. Er werd een omvangrijk « Saoediseringsprogramma » gelanceerd om de ondernemingen van het koninkrijk aan te moedigen een beroep te doen op lokale arbeiders in plaats van op buitenlandse werkrachten. Het programma voorziet in

dat verband in quota en een minimumloon. Meer aan de basis wordt het Saoedische onderwijsstelsel grondig hervormd om te kunnen zorgen voor voldoende geschoolde werknemers voor de economie.

Het positieve saldo van de handelsbalans wordt toegeschreven aan de uitvoer van olie en olie-derivaten. De voornaamste klanten van Saoedi-Arabië zijn de Verenigde Staten en de Aziatische grootmachten. De invoer stijgt als gevolg van de toegenomen koopkracht van de Saoedische bevolking. De Europese Unie is de tweede grootste leverancier van Saoedi-Arabië, na de Aziatische landen. De hechtere handelsbetrekkingen met België sinds de vorige economische prinselijke zending in 2009 bewijzen dat onze producten en technologieën inspelen op de noden van de Saoedische markt.

Saoedi-Arabië blijft de belangrijkste bestemming van directe buitenlandse investeringen in het Midden-Oosten, zelfs al is er, in overeenstemming met de internationale trend, enige vertraging merkbaar. Saoedi-Arabië wordt aantrekkelijker naarmate het handelsverkeer wordt geliberaliseerd en de DBI steeds toegankelijker worden in tal van sectoren.

Tijdens deze zending zullen de schijnwerpers voornamelijk worden gericht op drie kernsectoren: de bouwsector, de sector van de hernieuwbare energie en de gezondheidszorg.

De bouwsector groeit sterk. De modernisering van de transportinfrastructuur is een van de prioriteiten van de regering, een strategische noodzaak gelet op de toestroom van toeristen, maar vooral op de handelsbetrekkingen die steeds intenser worden. Het weggennet, het spoornet, de haveninfrastructuur en de luchthavens worden uitgebreid om de capaciteit en de doeltreffendheid ervan te verhogen.

Ook in de energiesector bevinden zich een aantal uitdagingen die moeten worden aangegaan. Aardolie en gas domineren de energiemix van het koninkrijk. Saoedi-Arabië, een stichtend lid van de OPEC, is de grootste uitvoerder en producent van aardolie. Om de aardolieproducten voornamelijk voor de uitvoer te gebruiken, richt het land zich, door de steeds grotere vraag naar energie, op hernieuwbare energiebronnen. De regering streeft ernaar tegen 2020 50% van de elektriciteitsproductie via alternatieve energiebronnen op te wekken door te voorzien in een capaciteit van 54 GW. Ook de problematiek van de waterbevoorrading, een schaars goed in deze woestijnomgeving, is van cruciaal belang.

Voortgestuwd door de demografische ontwikkelingen wint ook de medische sector in Saoedi-Arabië aan belang. Het land heeft een veeleer goede reputatie wat de technologische vooruitgang in de gezondheidszorg betreft. Sinds enkele jaren gaan er steeds meer middelen naar de werking van de ziekenhuizen, hoewel die nog onder het OESO-gemiddelde presteren. De farmaceutische activiteiten, die worden gestimuleerd door de toenemende koopkracht, zijn op zoek naar expertise om de lokale competenties te ontwikkelen.

Na de analyse van de voornaamste macro-economische indicatoren zullen we de drie voornoemde, in Saoedi-Arabië belangrijke, sectoren bestuderen. Er zal ook een hoofdstuk worden gewijd aan enkele recente Belgische succesverhalen in het koninkrijk.

INHOUD

VOORWOORD	3
EXECUTIVE SUMMARY	5
1. ALGEMENE GEGEVENS	8
2. ECONOMISCHE GEGEVENS	12
2.1 KERNINDICATOREN	14
2.1.1 BBP	14
2.1.2 Inflatie en rentevoet	17
2.1.3 Wisselkoers	19
2.1.4 Werkgelegenheid	20
2.1.5 Overheidsschuld	21
2.2 BUITENLANDSE HANDEL	22
2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN	26
2.4 RISICOBEOORDELING	28
2.4.1 Risicobeoordeling volgens de Credendo Group	28
2.4.2 Andere risico-indicatoren	30
3. SECTORALE ANALYSE	32
3.1 INFRASTRUCTUUR EN LOGISTIEK	34
3.1.1 De boom in de bouwsector	34
3.1.2 Transport	35
3.2 ENERGIE	40
3.2.1 De afhankelijkheid van fossiele energie	40
3.2.2 De opening naar alternatieve energiebronnen	43
3.2.3 Het blauwe goud, een waardevol goed in het land van het zwarte goud	45
3.3 GEZONDHEIDSZORG	46
4. RECENTE SUCCESVERHALEN	50
AGFA HEALTHCARE	52
KATOEN NATIE	53
BESIX	54
SOLVAY	55
COPRABEL	56
VIGAN	57
5. NUTTIGE ADRESSEN	58
5.1 IN BELGIË	60
5.2 IN SAOEDI-ARABIË	61
5.3 NUTTIGE WEBSITES	62
6. BRONNEN	64

S A U D I A R A B I A

Riyadh

Medina

Mecca

Jeddah

P T
Luxor

Aswân
claimed
by Sudan

Nubian
Desert

1

ALGEMENE GEGEVENS

Saoedi-Arabië is een absolute monarchie. Het rechtsstelsel is gebaseerd op de islamitische wet. Koning Abdallah ben Abdelaziz Al Saoud staat aan het hoofd van het rechtssysteem en leidt de regering. Hij is ook opperbevelhebber van het leger. Het land is opgedeeld in 13 provincies en de hoofdstad is Riyad.

Saoedi-Arabië telt 27 miljoen inwoners, waaronder ongeveer 5,6 miljoen buitenlanders. 90% van de Saoedi's is van Arabische oorsprong, terwijl 10% van Afro-Aziatische oorsprong is. Bovenaan in het klassement van de dichtstbevolkte steden staan de hoofdstad Riyad (4,7 miljoen inwoners), Jeddah (3,2 miljoen), Mekka (1,5 miljoen) en Medina (1,1 miljoen). In Saoedi-Arabië wonen 477 Belgische expats.

Met een gemiddelde leeftijd van 26 jaar is de bevolking van Saoedi-Arabië jong. De levensver-

wachting bedraagt 73 jaar voor de mannen en 77 jaar voor de vrouwen. Het land telt 42,9% vrouwen en 57,1% mannen.

De officiële taal is het Arabisch. Het Engels is de tweede taal en wordt het vaakst gebruikt om te communiceren in de zakenwereld en met buitenlanders.

De islam is de enige religie in Saoedi-Arabië. Bij de moslims onderscheiden zich twee categorieën: soennieten (85%) en sjiieten (15%).

De oppervlakte van Saoedi-Arabië bedraagt 2,2 miljoen km², d.i. 70 maal België, wat van het land het grootste land van het Midden-Oosten en het 13^e grootste land ter wereld maakt. Aan de ene kust ligt de Perzische Golf aan de andere kant de Rode Zee. Het land bestrijkt een groot deel van het Arabische Schiereiland en heeft grenzen met

zeven andere landen: Jordanië, Irak en Koeweit in het noorden, Yemen en Oman in het zuiden, de Verenigde Arabische Emiraten en Qatar in het oosten.

Saoedi-Arabië is een van de warmste landen ter wereld en wordt gekenmerkt door een woestijnklimaat met zeer hoge temperaturen overdag en een sterke daling van het kwik eens de zon is ondergegaan. Aan de kust is het warm en vochtig. In de hoofdstad heerst een warm en droog klimaat in de zomer, waarbij de temperatuur kan opklimmen tot gemiddeld 45° C (tussen half april en oktober), terwijl ze in de winter niet meer bedraagt dan 7° C. In de bergachtige streken in het noorden staan de zeer hoge dagtemperaturen in contrast met de erg frisse nachten.

De nationale munt van Saoedi-Arabië is de Saoedische riyal (SAR). Op 22 januari 2014 was een

SAR 0,196963 EUR waard. De prijs van de Big Mac, door het weekblad The Economist gebruikt om een beeld te geven van de koopkracht van de diverse deviezen, bedroeg in juli 2013 gemiddeld 2,67 USD, tegenover 4,66 USD in de eurozone en 4,56 USD in de Verenigde Staten, wat betekent dat de koopkracht van een dollar in Saoedi-Arabië hoger is.

De Human Development Index (HDI) van Saoedi-Arabië bedraagt 0,782. Daarmee bekleedt het land de 57^e plaats van de 187 bestudeerde landen.

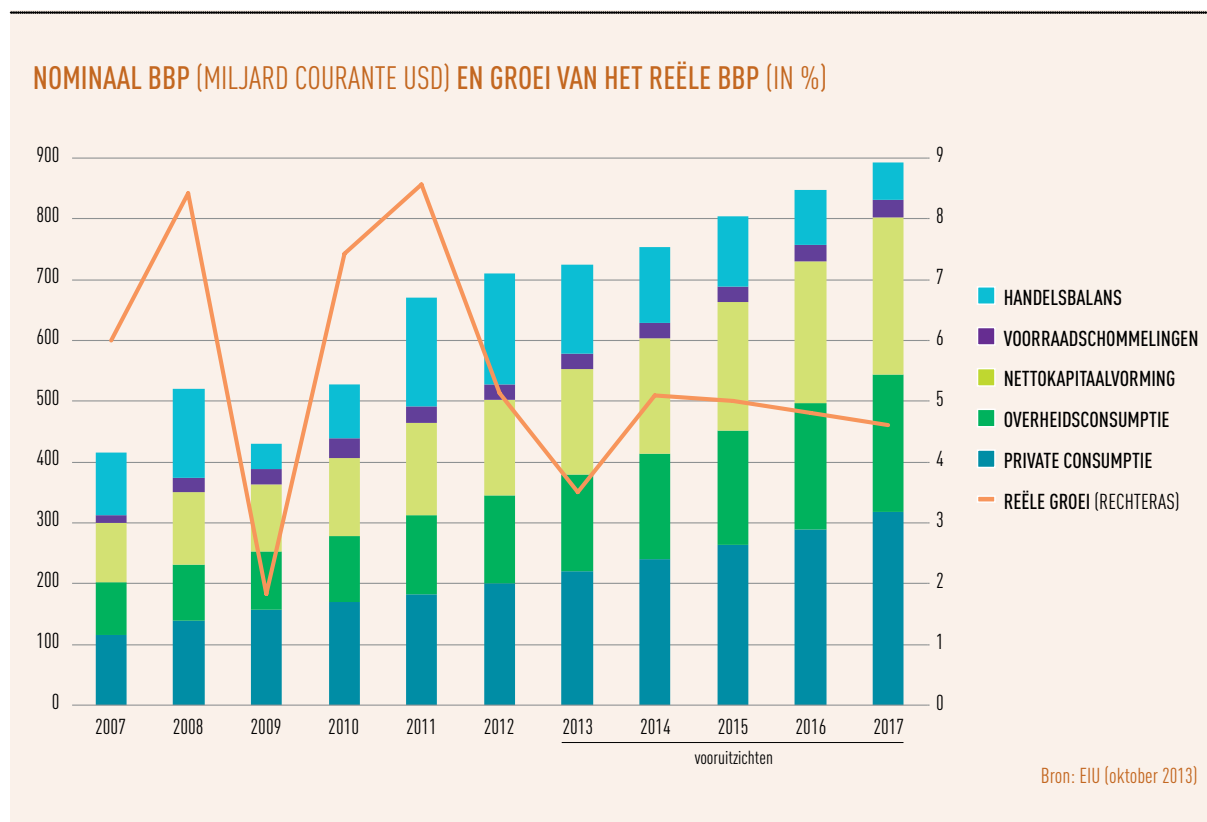

2

ECONOMISCHE GEGEVENS

2.1	KERNINDICATOREN	14
2.1.1	BBP	14
2.1.2	INFLATIE EN RENTEVOET	17
2.1.3	WISSELKOERS	19
2.1.4	WERKGELEGENHEID	20
2.1.5	OVERHEIDSSCHULD	21
2.2	BUITENLANDSE HANDEL	22
2.3	DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN	24
2.4	RISICOBEOORDELING	28
2.4.1	RISICOBEOORDELING VOLGENS DE CREDENDO GROUP	28
2.4.2	ANDERE RISICO-INDICATOREN	30

2.1 KERNINDICATOREN

2.1.1 BBP

Het bruto binnenlands product of BBP is de beste indicator om de economische gezondheid van een land te evalueren. In 2012 bedroeg het nominaal BBP van Saoedi-Arabië tegen marktprijzen 711,0 miljard USD. Het BBP op jaarbasis van 2013 zou volgens de Economist Intelligence Unit 725,2 miljard USD bedragen.

Na in 2011 een hoogtepunt van 8,6% te hebben bereikt als gevolg van de heropleving na de internationale economische crisis daalde de reële groei van het land het jaar erna opnieuw tot 5,1%. Voor 2013 verwachten experts opnieuw een achteruitgang tot 3,5% als gevolg van de groeivertraging in de olieactiviteiten eind 2012. In de eerste

twee kwartalen van 2013 werd een groei van respectievelijk 2,1% en 2,7% opgetekend. Het tweede deel van 2013 kondigde zich echter onder een gunstiger gesternte aan en dat om twee redenen.

Ten eerste vertoonde de productie van het zwarte goud de jongste maanden opnieuw een opwaartse curve. Volgens het IEA (International Energy Agency) bedroeg die productie in juli 2013 9,8 miljoen vaten per dag, het hoogste niveau sinds oktober 2012. In augustus registreerde de OPEC zelfs een productie van 9,95 miljoen vaten per dag. Die stijging wordt eerder verklaard door de daling van de Libische productie dan door een gestegen binnenlandse vraag.

Ten tweede blijkt de groei van de Saoedische economie, 4,5% buiten de oliesector om, duurzaam te zijn. In het tweede kwartaal tekenen immers ook andere sectoren positieve groeicijfers op: 6,5% voor de bouwsector en 6,2% voor de groot- en kleinhandel.

De komende jaren zouden de, zowel private als publieke investeringen, voor een aanzienlijke groei in het land moeten zorgen (volgens de EIU 4,9% per jaar voor de periode 2014-2017).

De kapitaaluitgaven van de regering zouden moeten gaan naar de bouw van scholen, ziekenhuizen en woningen.

Privé-investeringen zullen, geplande of lopende, projecten financieren zoals de uitbreiding van het spoornet of de metro van Riyad. Er zullen drie raffinaderijen worden gebouwd, net als een gigantisch geïntegreerd petrochemisch complex in Sadara, gasvelden en een aluminiumgieterij in Ras-al-Khair.

Er zijn echter een aantal risico's die deze positieve vooruitzichten enigszins temperen als gevolg van het steeds agressievere "Saoediseringsbeleid" (zie sectie 2.1.4 Werkgelegenheid). De massale vervanging van buitenlandse werknemers door minder geschoolde Saoedi's zou de productiviteit en de binnenlandse vraag in een eerste fase moeten doen dalen.

Via zijn 9^e Ontwikkelingsplan (2010-2014) wil Saoedi-Arabië de levensstandaard van zijn burgers opkrikken, zijn human resources ontwikkelen, de economie diversifiëren en de productiviteit opdrijven.

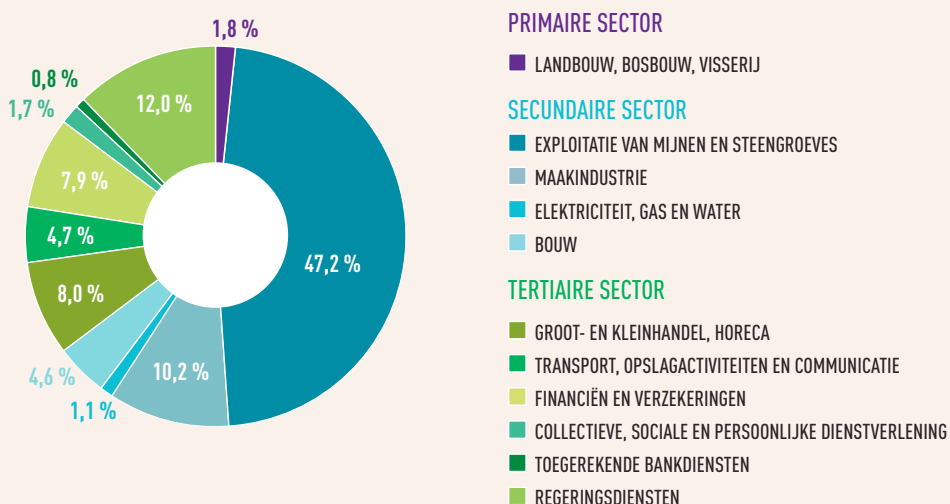
Macro-economische hoofddoelstellingen van het 9^e Ontwikkelingsplan (2010-2014):

- ◆ Increasing economic growth rates.
- ◆ Combating inflation and stabilizing prices.
- ◆ Maintaining stability of the exchange rate of the Riyal.
- ◆ Achieving balanced development in all regions of the Kingdom.
- ◆ Diversifying the structure of the national economy.
- ◆ Increasing contribution of the private sector to economic development.
- ◆ Increasing employment rates of Saudi labour.
- ◆ Raising efficiency of markets, particularly the Saudi stock market.
- ◆ Improving the balance of payments.
- ◆ Caring for the needy social groups.
- ◆ Strengthening economic integration with the states of the Gulf Cooperation Council in particular, with Arab states in general, and with friendly countries.

Bron: Ministry of Economy and Planning

SECTORALE ANALYSE

SECTORALE SAMENSTELLING VAN HET BBP 2013, IN %

Bron: CDSI, Central Department of Statistics & Information (2013)

De **primaire sector** groepeerde alle activiteiten voor de exploitatie van natuurlijke rijkdommen.

Deze sector vertegenwoordigt minder dan 2% van het BBP en verschaft werk aan 4% van de bevolking. De geografische en klimatologische omstandigheden dwingen het land om het grootste deel van zijn landbouw- en voedingsproducten in te voeren. De droogte is een probleem dat steeds groter wordt. De graanteelt bedreigt de watervoorraden.

Met de **secundaire sector** bedoelen we alle activiteiten die als einddoel hebben een natuurlijke grondstof tot een afgewerkt product te verwerken.

Deze sector vertegenwoordigt 63% van het Saoedische BBP en wordt gedomineerd door niet-verwerkende activiteiten, waaronder de oliewinning. Het land bezit één van de grootste olievoorraden

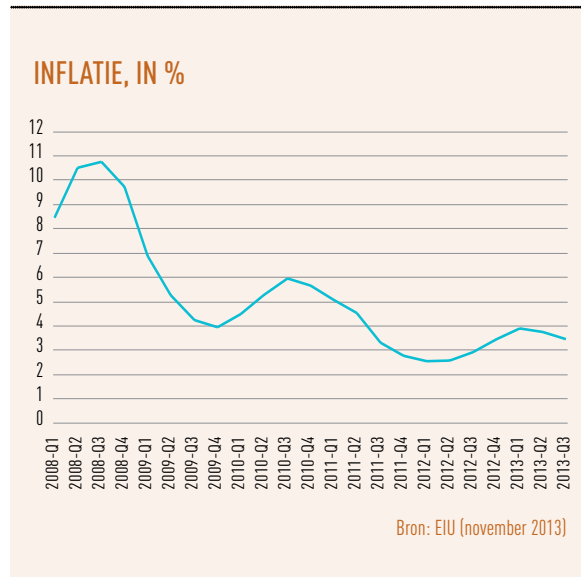
ter wereld en is de grootste producent en uitvoerder van olie. Het zwarte goud draagt voor meer dan 90% bij tot de Saoedische export en voor bijna 80% tot de staatsinkomsten. Het aandeel van de niet-oliegebonden industriële sector vertoont echter ook positieve groeicijfers dankzij de regeringsinspanningen om de economie te diversifiëren. Het is de uitgesproken bedoeling om de bijdrage van de industrie aan het BBP tegen 2020 op te drijven tot 20% (momenteel is dat 10,2%).

De **tertiaire sector** is de dienstensector.

Deze sector vertegenwoordigt 35%, iets meer dan een derde, van het BBP. Naast de regeringsdiensten wordt de sector gekenmerkt door twee grote activiteitendomeinen: de financiële, bancaire en verzekeringsdiensten en het toerisme. Dat laatste segment is een grote bron van inkomsten. De heilige steden Mekka en Medina trekken jaarlijks bijna 4 miljoen pelgrims aan.

2.1.2 INFLATIE EN RENTEVOET

INFLATIE

De inflatie wordt gewoonlijk berekend op basis van de index van de consumptieprijzen. Die weerspiegelt de evolutie van de prijzen van een standaardmix van goederen en diensten die de gezinnen voor eigen consumptie kopen. In Saoedi-Arabië zijn die belangrijkste categorieën voedingswaren en dranken (26% van het totale gewicht), huisvesting, brandstoffen en water (18%), alsook transport en communicatie (16%).

De inflatie wordt berekend door te kijken naar de stijging van die index over een bepaalde periode in vergelijking met de waarde van die index tijdens een basisperiode. Die indicator en zijn evolutie dienen voor de centrale bank onder meer als referentiepunt voor het voeren van haar monetaire beleid.

Volgens het rapport « Nielsen Global Survey of Consumer Confidence and Spending Intentions » steeg het vertrouwen van de Saoedische consumenten van 95 tijdens het eerste kwartaal van 2013 tot 100 tijdens het tweede kwartaal van 2013.

Na in juli 2008 een recordpercentage van 11,1% te hebben opgetekend, daalde de inflatie het jaar erna opnieuw om sindsdien te stagneren tussen 3% en 6%.

Trendwatchers kondigden voor 2013 een inflatie van 4% op jaarbasis aan. Hoewel het jaar op een relatief hoog niveau (4,2%) van start ging, werden de ramingen naar beneden toe herzien, waarbij de eerste zeven maanden van het jaar een gemiddelde van 3,8% lieten optekenen. Er zijn twee verklaringen voor deze inflatie die lager uitvalt dan aanvankelijk geraamd.

Enerzijds werden de prijsstijgingen van de voedingswaren tijdens de ramadanperiode (voor 2013 in juli) getemperd, terwijl de vraag gewoonlijk explodeert.

Anderzijds vertoonden de kosten voor huisvesting, met name de huurprijzen, een neerwaartse trend. De inflatie is in juli opgelopen tot 4,2% op jaarbasis, ver van het recordniveau van 12,3% dat in oktober 2011 werd opgetekend.

Het « Saoediseringsprogramma » (zie sectie 2.1.4 Werkgelegenheid) zou een obstakel kunnen worden als de ondernemingen de hogere loonkosten aan de consument doorrekenen. Bovendien zou de hervorming van de subsidies een verhogend effect op de prijzen kunnen hebben, hoewel de gezinnen zouden moeten ontsnappen aan een scherpe stijging van de prijzen, met name die van elektriciteit.

De inflatie zou in 2013 en 2014 gemiddeld 3,6% moeten bedragen omwille van de daling van de grondstofprijzen. Tussen 2015 en 2017 zou ze stijgen tot 4,7% als gevolg van de toegenomen binnenlandse vraag.

Current inflation is tolerable
and if you compare to other emerging
markets we are well below.

Fahad al-Mubarak,

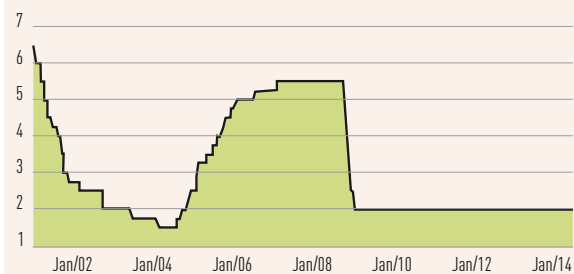
Gouverneur van de Saudi Arabian Monetary Agency
(maart 2013)

RENTEVOET

De spilrente van een land, ook wel “repo rate” of “repurchase rate” genoemd, is de basisrentevoet waaraan de private banken bij de centrale bank lenen. Die spilrente wordt door die centrale bank vastgelegd en beïnvloedt de rentevoeten die de banken hun eigen klanten aanrekenen voor bijvoorbeeld hypothecaire leningen, beroepskredieten, consumptiekredieten en spaarproducten.

De centrale bank van Saoedi-Arabië (Saudi Arabian Monetary Agency, SAMA) heeft sinds 2009 de spilrente niet meer gewijzigd: ze bedraagt 2%.

SAOEDISCHE SPILRENTE (IN %)

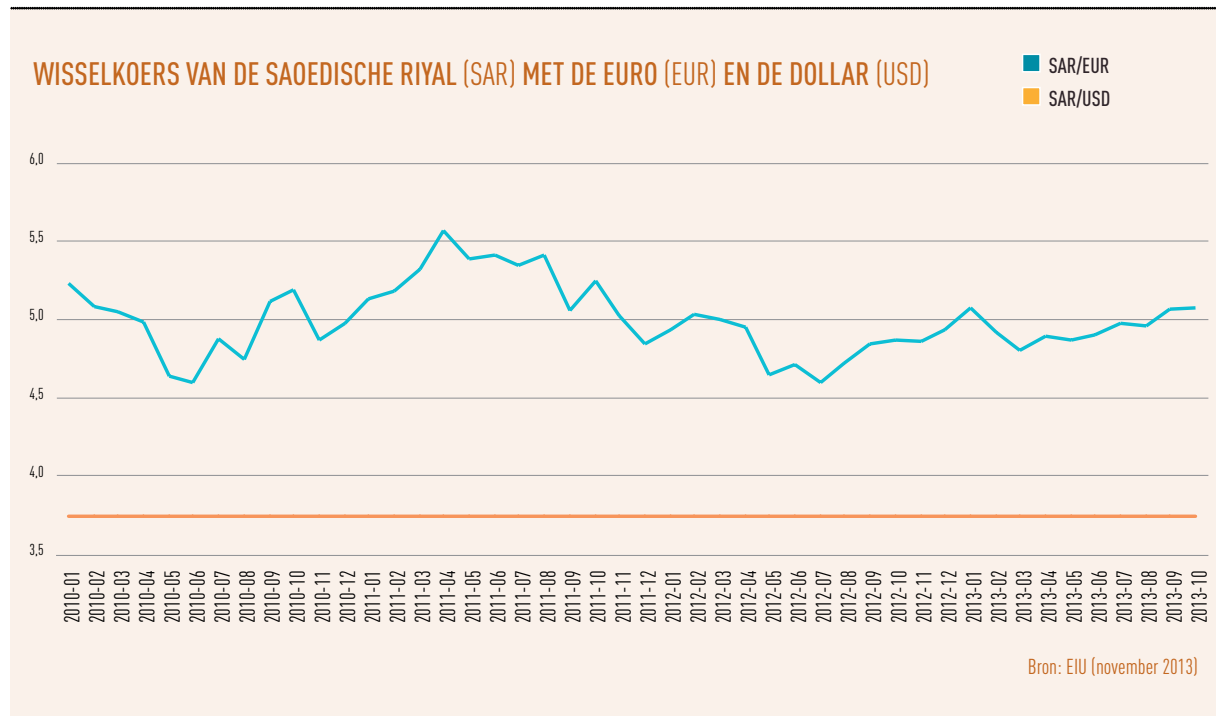

Bron: www.tradingeconomics.com/SAMA (2013)

De rentevoeten van de Saoedische banken zijn afhankelijk van de evolutie van het Amerikaanse rentebeleid, maar ook van de lokale vraag naar krediet die volgens de prognoses de komende jaren zou moeten afnemen. De interbancaire rente, de SAIBOR, zou tegen eind 2014 moeten dalen tot 0,8%.

2.1.3 WISSELKOERS

Saoedi-Arabië voert een beleid waarbij de Saoedische ryal aan de Amerikaanse dollar gekoppeld is (*peg*): het percentage is verankerd op 3,75 SAR voor 1 USD. Sinds de zomer van 2012 verhoogt de euro dan weer in waarde ten aanzien van de ryal. In die periode was hij 4,6 SAR waard.

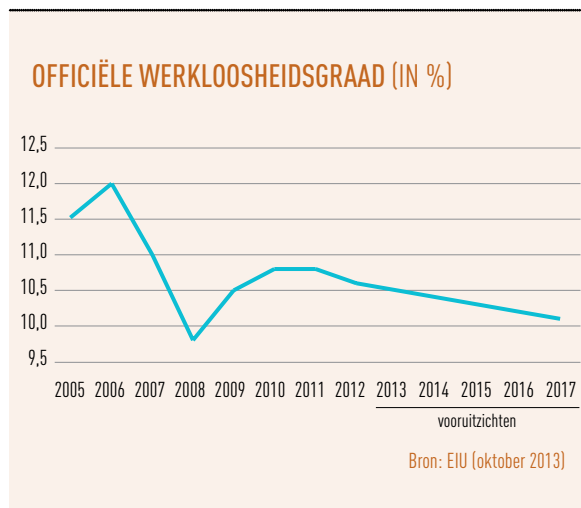
Het SAMA, het Saudi Arabian Monetary Agency, is niet enkel de centrale bank van Saoedi-Arabië, maar is ook een Staatsfonds. Het werd opgericht in 1952, beheert de handelsoverschotten als gevolg van de olie-uitvoer en investeert een groot deel van zijn activa in weinig risicovolle producten, voornamelijk staatsobligaties.

Het SAMA zal wellicht een systeem met een vaste pariteit met de USD blijven voorstaan zolang het over voldoende valuta-reserves (tegoeden in buitenlandse deviezen en goud) beschikt. Saoedi-Arabië is de grootste bezitter van valuta-reserves van het Midden-Oosten en de 3^e grootste ter wereld, na China en Japan. De totale voorraad

(buiten goud) bedroeg volgens het IMF in juni 2013 692 miljard USD. Een robuuste oliemarkt zorgt voor duurzame groei. De Staat is dus een netto buitenlandse schuldeiser, wat de leningen in het buitenland beperkt en er mede voor zorgt dat de rentevoeten op een relatief laag niveau kunnen worden gehouden.

Saoedi-Arabië, Qatar en Koeweit zijn van plan een muntunie op te richten in de Golf, ondanks het feit dat de Verenigde Arabische Emiraten en Oman zich hebben teruggetrokken. Een gemeenschappelijke centrale bank zou kunnen worden opgericht. De betrokken landen moeten daarbij echter het hoofd bieden aan technische problemen en de voltooiing van het project is dan ook niet voor meteen.

2.1.4 WERKGELEGENHEID

Jobcreatie blijft een uitdaging. Bij een bevolking waarvan de mediaanleeftijd 25 jaar bedraagt, zijn het de jongeren die het zwaarst te lijden hebben. Een derde van de jongeren is werkloos en de meesten zijn te laaggeschoold om te dingen naar functies die een zekere scholing vereisen. Die worden vooral aan expats toevertrouwd.

De huidige officiële werkloosheidsgraad schommelt rond de 10%. Het werkelijke percentage ligt echter hoger vanwege het groot aantal werkzoekenden dat niet actief naar een baan zoekt. In 2012 kwam, volgens een studie van BNP Paribas, na de invoering van een werkloosheidsuitkering een werkloosheidsgraad van meer dan 20% van de actieve bevolking aan het licht.

De meeste Saoedi's zijn vandaag tewerkgesteld in de overheidssector, terwijl de buitenlandse werknemers vooral in de privésector actief zijn.

Het potentieel aan jobcreatie blijft echter ontoereikend ten aanzien van de noden op de markt. Daar worden jaarlijks 400.000 nieuwkomers opgetekend. Een groot deel van de industriële activiteit verschaft weinig werk of omvat een bescheiden ontwikkelingspotentieel.

NAAR EEN « SAOEDISERING » VAN DE MARKT

« De werkloosheid is een oud zeer in Saoedi-Arabië, maar sinds 2011 is er in het werkgelegenheidsbeleid een nieuw elan merkbaar », analyseert BNP Paribas.

Het Ministerie van Arbeid lanceerde in 2011 via het Nitaqat-programma (wat « categorieën » betekent) een « Saoediseringsbeleid ». Het is de bedoeling autochtone werknemers makkelijker toegang tot de privésector te verschaffen. Elke onderneming krijgt een minimumdrempel voor lokale werknemers opgelegd. Het aantal tewerkgestelde Saoedi's bepaalt vervolgens de toegang tot bepaalde diensten voor de ondernemingen: afleveren van werkvergunningen, verzekeringen... De General Organization for Social Insurance (GOSI) registreert alle werknemers op het Saoedische grondgebied en ziet dus toe op de doeltreffendheid van dit beleid.

In augustus 2013 kondigde het Ministerie van Arbeid aan dat 35% van de kmo's (ondernemingen met hoogstens 9 werknemers) de vastgelegde quota's nog niet gehaald hadden (tegenover 53% in maart). 341.000, d.w.z. 35%, van hen stelden geen enkele autochtoon te werk.

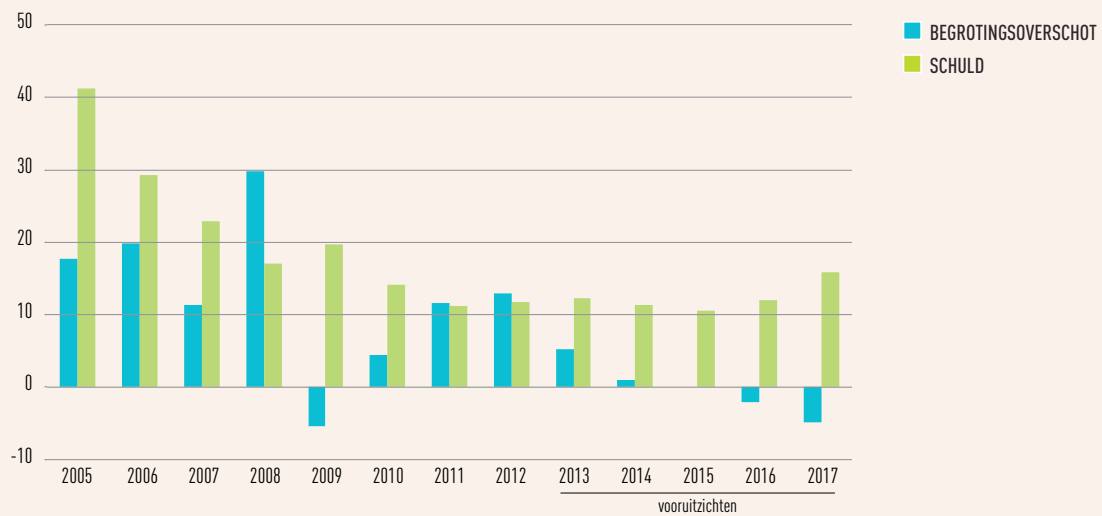
Het programma voert eveneens een minimumloon voor de overheidssector in. Dat bedrag fungeert bij uitbreiding onrechtstreeks als basis voor de privésector: 3.000 SAR (ongeveer 600 EUR) per maand.

De regering heeft bovendien beloofd tegen eind 2014 voor de nationale werknemers 300.000 banen te scheppen.

Naast de onmiddellijke gunstige effecten, wijst het rapport van BNP Paribas er ook op dat "de groei van het aantal banen ontstaat door een verhoging van de productiviteit en dus door een verbetering van het niveau van het menselijk kapitaal". Als langetermijnoplossingen worden in het rapport de inspanningen van het land op het gebied van onderwijs aangestipt net als de inplanting van arbeidsintensieve nijverheidsbedrijven of diensten die een hoge toegevoegde waarde bieden.

2.1.5 OVERHEIDSSCHULD

BEGROTINGSOverschOT EN OVERHEIDSSCHULD, IN % VAN DE BBP

Bron: EIU (oktober 2013)

De Saoedische overheidsschuld, die in 2005 het equivalent van 40% van het BBP vertegenwoordigde, is sinds 2008 onder de grens van de 20% gedoken. Die neerwaartse beweging werd voortgezet en is vandaag gestabiliseerd rond de 12%. Ter vergelijking: in het tweede kwartaal van 2013 bedroeg de Belgische staatsschuld 105% van het BBP. De overheidsschuld van de eurozone en die van de EU-28 bedraagt, voor dezelfde periode, dan weer respectievelijk 93,4% en 86,8% van het BBP.

Wat het Saoedische begrotingsoverschot betreft, werd enkel in 2009 een tekort opgetekend. Alle andere jaren werd een bonus geregistreerd. Voor 2013 wordt opnieuw een comfortabel overschot verwacht (5,3% van het BBP), ondanks de omvang van de geplande uitgaven. Dat overschot zal in de loop der jaren echter afnemen om in 2015 helemaal te verdwijnen en nadien zelfs in een tekort te veranderen.

De overheidsfinanciën van Saoedi-Arabië blijven afhankelijk van de olie-inkomsten.

2.2 BUITENLANDSE HANDEL

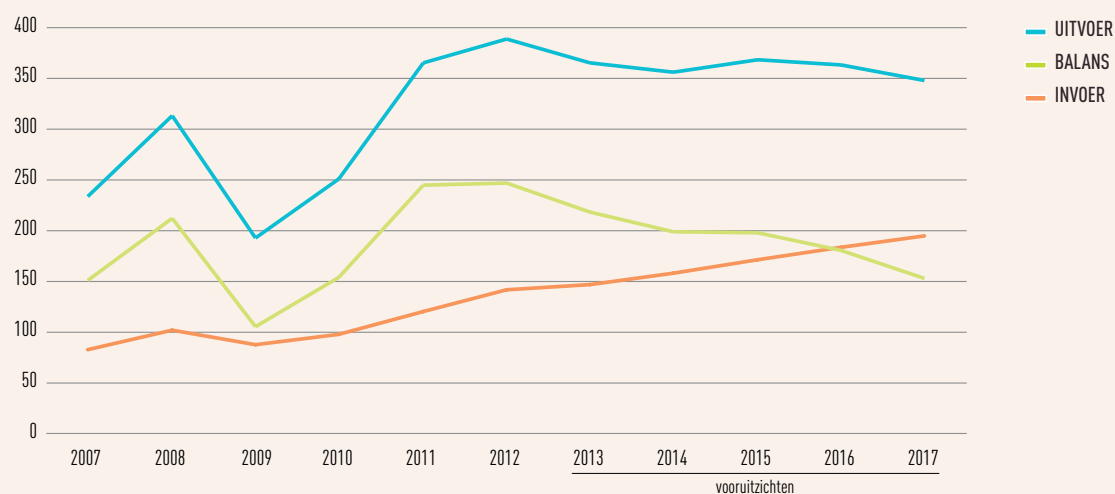
ACTIEF IN DE CCG EN DE WHO

Saoedi-Arabië is lid van de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten (The Cooperation Council for the Arab States of the Gulf - Conseil de coopération du Golfe (CCG)), net als Bahrein, de Verenigde Arabische Emiraten, Koeweit, Oman en Qatar. Deze organisatie, opgericht in 1981, moest het veiligheids- en defensiebeleid van haar leden ten aanzien van Iran en Irak coördineren. Haar actiedomein werd nadien via een economisch akkoord uitgebreid. Er werden gemeenschappelijke standpunten over ontwikkeling en belangrijke internationale economische problemen ingenomen. Vandaag bestaan er ook een eengemaakte markt en een douane-unie. Het is de bedoeling in de toekomst tot een muntunie te komen.

Saoedi-Arabië is sinds 11 december 2005 ook lid van de Wereldhandelsorganisatie.

De Saoedische handelsbalans vertoont een structureel overschot en schommelt in functie van de aardolie (van zijn koers en van de internationale vraag ernaar). De economen voorzien vanaf 2014 een daling van de handelsbalans tot onder de 200 miljard USD als gevolg van de toename van de invoer.

INTERNATIONALE GOEDERENSTROOM, IN COURANTE MILJARD USD

Bron: EIU (september 2013)

AARDOLIE, DE DRIJVENDE KRACHT ACHTER DE UITVOER

In 2012 was ruwe olie verantwoordelijk voor 86,9% van het totaal, een stijging in waarde van 6,2% in vergelijking met het jaar ervoor. 8,5% van de goederen bestond bovendien uit plastics en chemische producten, voor een deel afgeleide producten van de olie-industrie. We kunnen dus stellen dat ongeveer 90% van de uitvoer verband houdt met het zwarte goud.

Saoedi-Arabië zou, volgens de Moniteur du Commerce International (MOCI), de 15^e grootste uitvoerder op wereldvlak zijn. Zijn voornaamste handelspartners zijn de Verenigde Staten, Japan en China.

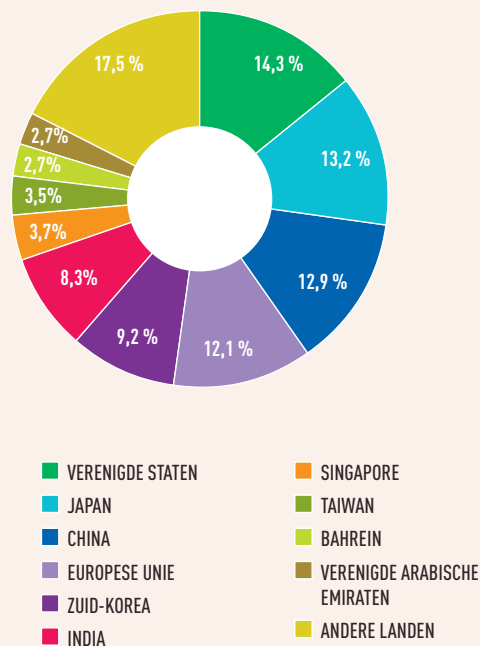
In 2012 voerde het land 7,5 miljoen vaten ruwe olie per dag uit. Zuidoost-Azië kocht 54% van die vaten.

Saoedi-Arabië is, na Canada, de tweede grootste olieleverancier van de Verenigde Staten. In 2012 verkocht het land aan de Verenigde Staten gemiddeld 1,4 miljoen vaten olie per dag. Zijn andere grote klanten zijn Japan (1,1 miljoen vaten per dag), China (1,1 miljoen vaten per dag), Zuid-Korea (0,8 miljoen vaten per dag) en India (0,7 miljoen vaten per dag).

Als derde regio na Azië (niet-Arabische en niet-moslimlanden) en Noord-Amerika eigent de Europese Unie zich 12,1% van de Saoedische export toe en wordt een stijging van de verkoop van 7,5% in vergelijking met 2011 geregistreerd.

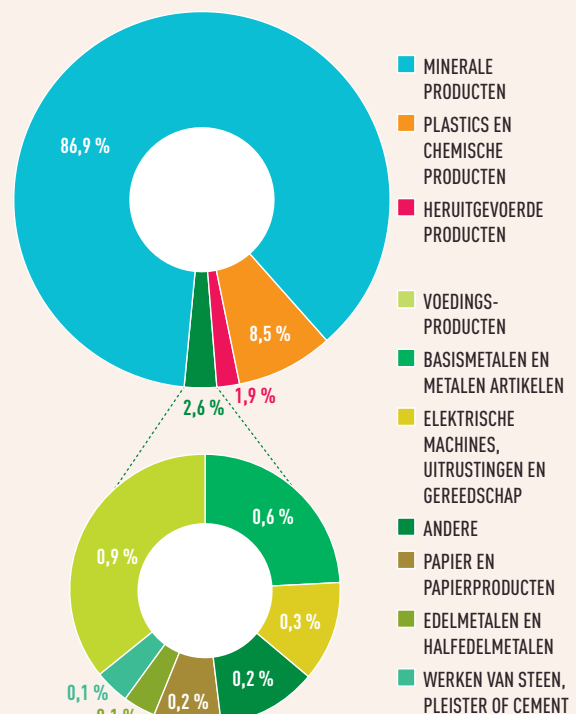
België alleen vertegenwoordigt 1,37% van de Saoedische uitvoer. De jongste jaren verdubbelden de goederen die aan ons land werden verkocht (van 705 miljoen EUR in 2009 tot 1,336 miljard EUR in 2012).

UITVOER PER LAND (2012)

Bron: CDSI, Central Department of Statistics & Information (2013)

UITVOER PER TYPE VAN GOEDEREN (2012)

Bron: CDSI (2013)

EEN INVOER DIE STIJGT

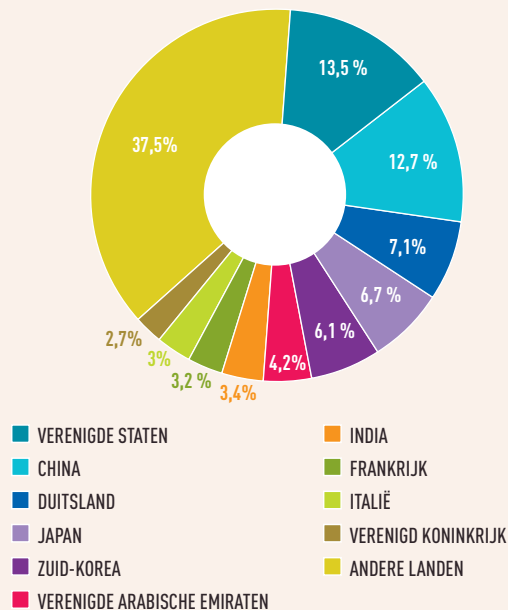
De binnenlandse vraag wordt steeds groter en de invoer neemt toe. In 2012 zou het land de 30^e grootste invoerder op wereldvlak zijn.

De voornaamste leveranciers van Saoedi-Arabië zijn de Verenigde Staten, China en Duitsland. België verkoopt 0,95% van de goederen die door Saoedi-Arabië worden ingevoerd. Wat de continentale aggregaten betreft, domineren Aziatische landen (niet-Arabisch en niet-moslimlanden) grotendeels de Saoedische importmix met 34%. De Europese Unie bekleedt met een aandeel van 25,3% de tweede plaats. Het land importeert voertuigen, machines, elektrische uitrustingen, staal, ijzer en voedingswaren.

Sinds de laatste prinselijke economische zending in 2009 nam de invoer vanuit België met meer dan 50% toe (van 1,043 miljard EUR tot 1,578 miljard EUR in 2012). Dit wijst erop dat onze voornaamste exportproducten (chemische en farmaceutische producten, machines en apparaten en plastics) goed inspelen op de ontwikkelingen van de noden op de Saoedische markt en het plaatselijke streven naar diversifiëring van de economische activiteit.

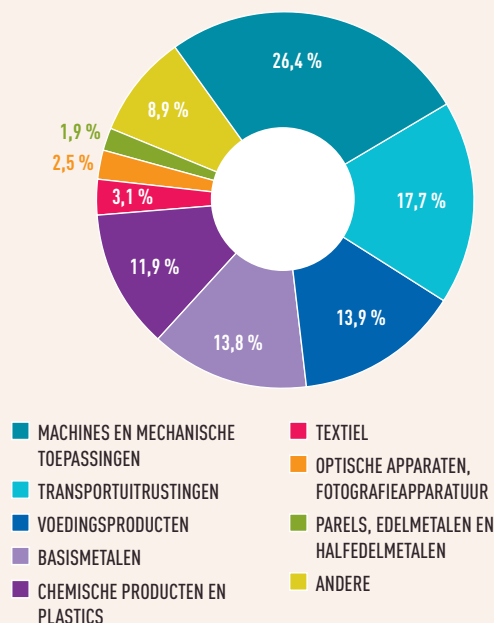
De buitenlandse handel van Saoedi-Arabië met ons land wordt geanalyseerd in de bilaterale nota « Handelsbetrekkingen van België met Saoedi-Arabië », gepubliceerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel.

INVOER PER LAND (2012)

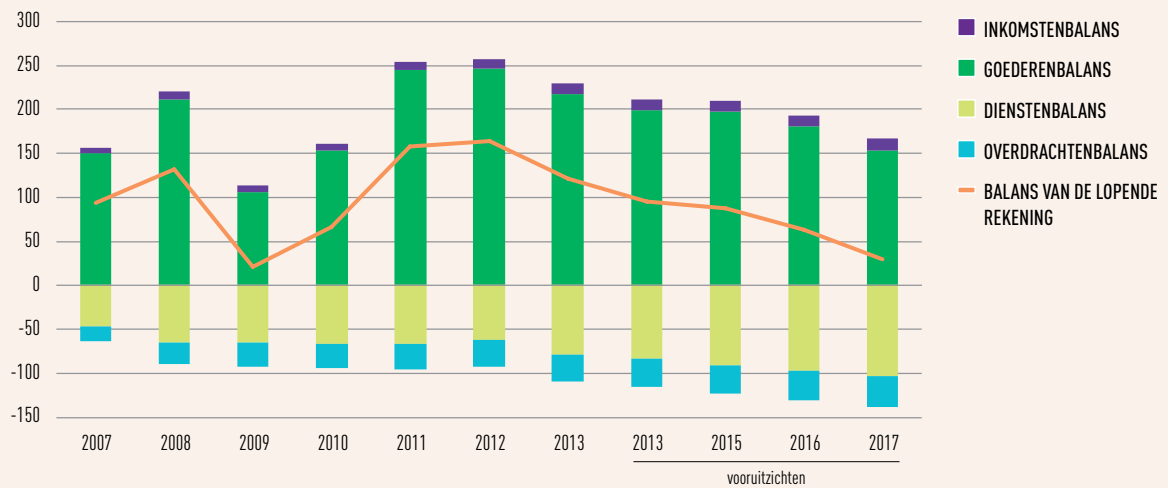
Bron: CDSI (2013)

INVOER PER TYPE VAN GOEDEREN (2012)

Bron: CDSI (2013)

BIJDRAGE VAN DE VERSCHILLENDE COMPONENTEN VAN DE BALANS VAN DE LOPENDE REKENING, IN MILJARD USD TEGEN CONSTATE PRIJZEN

Bron: EIU (september 2013)

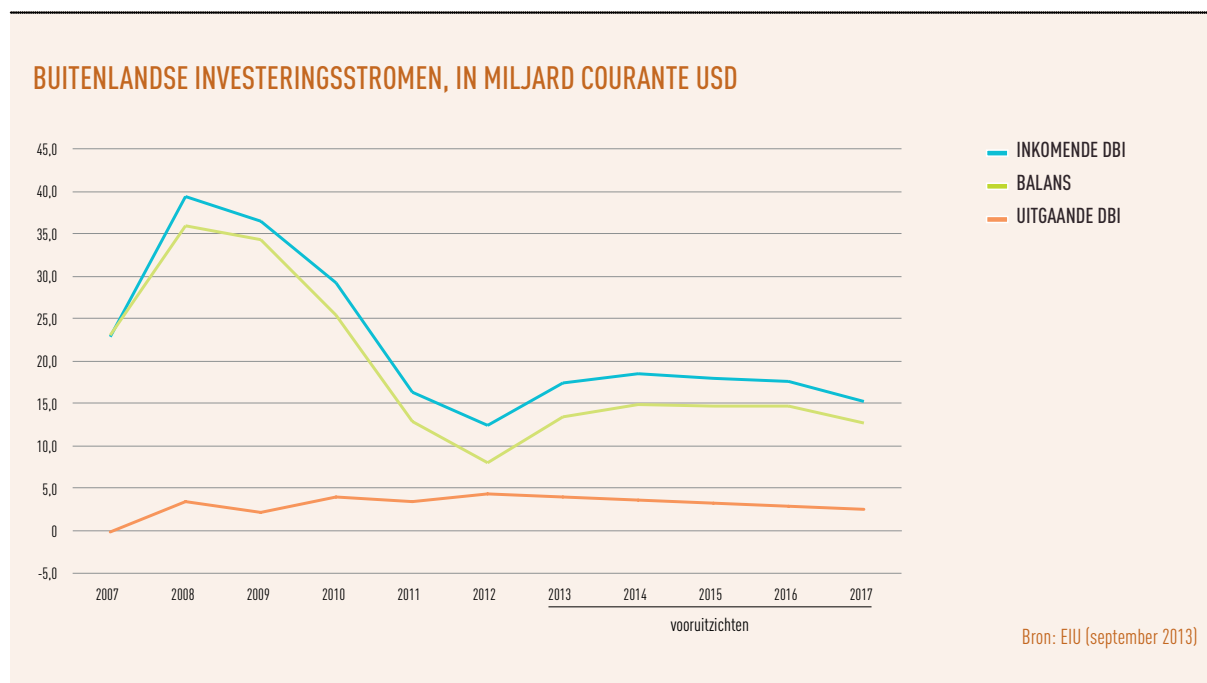

BALANS VAN DE LOPENDE REKENING

De Saoedische balans van de lopende rekening, het saldo van de monetaire stromen van het land die het resultaat zijn van de internationale uitwisselingen van goederen, diensten, overdrachten en inkomsten, is ruimschoots positief. De historisch negatieve balansen van de overdrachten en de diensten worden gecompenseerd door die van de inkomsten en vooral die van de goederen die een groot overschot vertonen.

De economen van de EIU voorzien de komende jaren echter een daling van het overschot van de balans van de lopende rekening van 23,2% van het BBP in 2012 tot slechts 3,3% in 2017.

2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN

We spreken over directe buitenlandse investeringen (DBI) als een onderneming minstens 10% van het kapitaal van een buitenlandse onderneming verwerft om er controle over uit te oefenen en het beheer ervan te beïnvloeden. Die operaties worden meestal in twee grote groepen onderverdeeld: de zogenaamde “greenfield”-investeringen die als bedoeling hebben een heel nieuwe onderneming op te richten en de overnames die ernaar streven de controle over een bestaande onderneming over te nemen.

Na in 2008 een hoogtepunt bereikt te hebben, zijn de inkomende DBI in Saoedi-Arabië blijven dalen tot in 2012. Ze volgden daarmee de internationale tendens. Volgens de trendwatchers kondigt 2013 zich beter aan. Vervolgens zouden de investeringen in het land stagneren. De voorraden blijven dan weer toenemen.

Volgens het « World Investment Report 2013 » van de CNUCED is Saoedi-Arabië de grootste ontvanger van DBI in de Golfregio en het Midden-

Oosten, voor de Verenigde Arabische Emiraten en dat sinds 2005. In dat jaar trad het toe tot de WHO en onderschreef het de engagementen van de autoriteiten en de Saudi General Investment Authority (SAGIA) aangaande de vereenvoudiging van de procedures voor het afleveren van licenties en het vrijmaken van nieuwe sectoren voor buitenlanders.

De Saoedische overheid verwelkomt DBI in functie van hun vermogen om « technologie over te dragen, lokale arbeidskrachten tewerk te stellen en op te leiden, de economische ontwikkeling aan te moedigen en de lokale grondstoffen te valoriseren. » (Planet Expert).

De « Doing business »-studie van de Wereldbank rangschikt Saoedi-Arabië op de 22^e plaats van de landen met een zeer gunstig investeringsklimaat.

De troeven om buitenlandse investeerders aan te trekken zijn inderdaad legio: een gunstige en stabiele macro-economische context (een inflatie

die onder controle is en een relatief stabiele wisselkoers), een grote lokale markt met een sterke koopkracht (en, algemener, een hoge levensstandaard), de opening naar buitenlands kapitaal van de gasttoeleveringsbedrijven, privatiseringsprogramma's, een efficiënt bankensysteem, de toegang tot de rijkste olievoorraden ter wereld, aantoonbare energiekosten en een infrastructuur in volle ontwikkeling.

Als het project van de "economic cities", dat in 2006 werd gelanceerd, een succes blijkt te zijn, zou dat de DBI nog moeten stimuleren. Die "economic cities" worden gefinancierd door privékapitaal en hebben als bedoeling buitenlandse investeerders in gunstige omstandigheden te verwelkomen: geïntegreerde zones, vereenvoudigde procedures, een kweekvijver voor de rekrutering van talent ... De King Abdullah Economic City (KAEC), de meest geavanceerde van de vier die gepland zijn, zou binnenkort operationeel moeten zijn als de bouwwerkzaamheden voltooid zijn en de voornaamste infrastructuur, met name de haven, in gebruik is genomen.

Volgens de Foreign Capital Investment Law, de Saoedische wet op de DBI, hebben buitenlanders het recht te investeren in alle economische sectoren, op enkele uitzonderingen na die zijn opgenomen in een « negatieve lijst» die steeds korter wordt naarmate de overheid de handel liberaliseert.

Een onderneming kan worden opgericht na de toekenning van een licentie die wordt afgeleverd door de SAGIA. Hiervoor moet een startkapitaal worden samengesteld dat meer dan een miljoen EUR kan bedragen, moeten een aantal Saoedische aandeelhouders worden gemobiliseerd en moet een bepaald quotum aan lokale werknemers worden gehanteerd. Ondernemingen van geringere omvang doen het best een beroep op onderaanneming of een plaatselijke distributeur om hun producten op de Saoedische markt te verdelen. Het is vandaag toegestaan om vastgoed te bezitten voor de activiteiten van de onderaanneming, geld uit het land te transfereren en buitenlandse werknemers te sponsoren. Er zijn reeds een hele reeks Belgische ondernemingen die in Saoedi-Arabië investeren.

While Saudi Arabia has always been the largest recipient of FDI in the region owing to its economic size and demographic advantages, this position has been strengthened further in the last few years given the political and economic instability in many of the Middle Eastern countries.

Fahad Alturki

Onderzoeksdirecteur bij Jadwa Investment
(juni 2013)

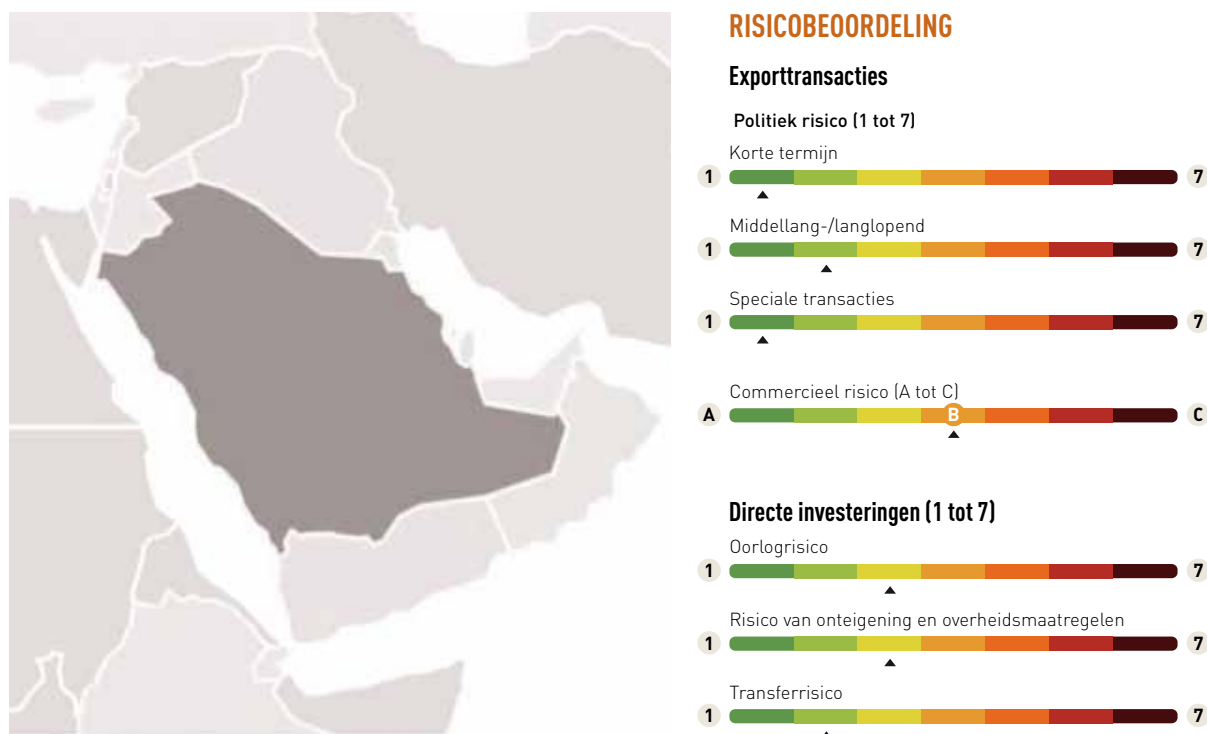
These flows focus on investment in energy and industrial projects, as well as investments in financial services, real estate, and contracting thereby contributing to economic diversification, increasing economic output capacity and creating job opportunities for the Saudi young population.

Fahad Alturki

Onderzoeksdirecteur bij Jadwa Investment
(juni 2013)

2.4 RISICOBEOORDELING

2.4.1 RISICOBEOORDELING VOLGENS DE CREDENDO GROUP

Bron: www.credendogroup.com

Delcredere|Ducroire, Belgisch openbaar kredietverzekeraar en lid van de Credendo Group, verzekert bedrijven en banken tegen politieke en commerciële risico's van internationale handelstransacties die vooral betrekking hebben op uitrustingsgoederen, industriële projecten, aannemingswerken en diensten aan ondernemin-

gen. Daarnaast werkt Credendo Group voor deze risico's samen met banken op basis van risk-sharingschema's. In het raam van die activiteit stelt de Credendo Group een landenrangschikking op volgens het risico dat ze voor de investeerders inhouden. Voor Saoedi-Arabië zijn de conclusies op politiek en commercieel vlak goed.

UITVOER

De “politieke risico’s” waaraan investeerders in Saoedi-Arabië worden blootgesteld, zijn gering. Ze behoren tot klasse 1 op korte termijn, tot klasse 2 op middellange en lange termijn en tot klasse 1 voor de speciale transacties. Met “politieke risico’s” bedoelt men alle gebeurtenissen in het buitenland die voor de verzekerde of debiteur overmacht vormen zoals oorlogen, revoluties, natuurrampen, deviezenschaarste en willekeurige overheidsmaatregelen.

Het “commerciële risico” situeert zich in klasse B, d.w.z. een gemiddeld risico. Het gaat om het risico dat de buitenlandse privédebiteur in gebreke blijft, nl. dat hij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen of dat hij er zich aan onttrekt zonder wettige reden. Het commerciële risico wordt niet alleen bepaald door de microsituatie van de debiteur zelf, maar ook door macro-economische systeemgebonden factoren die de betalingscapaciteit van het geheel aan debiteuren in een land beïnvloeden.

Zowel voor de exporttransacties met kortlopend krediet als die met krediet op middellange en lange termijn kan de Credendo Group dekking verlenen tegen het politieke en het commerciële risico in “open account”, d.w.z. zonder dat een bankgarantie vereist is en zonder andere bijzondere voorwaarden. De maximale dekking door de Credendo Group voor het land werd vastgelegd op 2.025 miljoen EUR voor de korte termijn en speciale transacties en eveneens op 2.025 miljoen EUR voor de middellange/ lange termijn en investeringen.

Conform de OESO-Regeling is de maximale terugbetalingstermijn voor transacties met middellang/langlopend krediet voor dit land vastgesteld op 10 jaar. Financieringen van concessionele aard zijn uitgesloten.

DIRECTE INVESTERINGEN

De Credendo Group verzekert de investeringen in dit land tegen het risico op oorlog, het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen en het transferrisico i.v.m. de betaling van de dividenden of de repatriëring van kapitaal. Die risico’s kunnen afzonderlijk worden verzekerd, maar ook volgens alle mogelijke combinaties. Alle aanvragen worden geval per geval behandeld op basis van een gedetailleerde analyse.

Het risico op oorlog omvat zowel het risico op een extern conflict als het risico op binnenlands politiek geweld. Het binnenlandse politieke geweld omvat, op zijn beurt, dan weer het extreme geval van een burgeroorlog, maar ook de risico’s op terrorisme, burgeroproer, sociaaleconomische conflicten en raciale en etnische spanningen. Saoedi-Arabië haalt hiervoor de goede score van 3 op 7.

Het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen heeft niet enkel betrekking op de risico’s op onteigening en het niet-nakomen van de contractuele verbintenissen door de overheid, maar ook op de risico’s die verband houden met de (slechte) werking van het gerechtelijke apparaat en de potentiële negatieve gedragswijzigingen ten aanzien van buitenlandse investeerders. Met een score van 3 op 7 behaalt Saoedi-Arabië een behoorlijk resultaat.

Het transferrisico is het risico dat voortvloeit uit een gebeurtenis of een beslissing van de buitenlandse overheid die de transfer van het bedrag van de door de debiteur betaalde vordering verhindert. Met een score van 2 op 7 rangschikt het land zich in de categorie van de geringe risico’s.

Meer informatie is beschikbaar op:
www.credendogroup.com.

2.4.2 ANDERE RISICO-INDICATOREN

Tal van instellingen maken inschattingen van de risico's van zakendoen in een land. We geven hier slechts een selectie van de bekendste.

- ◆ Volgens het "Global Competitiveness Report 2013-2014" van het World Economic Forum staat Saoedi-Arabië op de 20^e plaats van 148 landen die gerangschikt worden volgens hun concurrentievermogen. Dit is een lichte achteruitgang in vergelijking met het vorige rapport. De meest problematische factoren om zaken te doen, zijn de restrictieve arbeidsreglementeringen (genoemd door 25,6% van de respondenten), het gebrek aan geschoolde arbeidskrachten (15,5%), de bureaucratie (12,4%) en de moeilijke toegang tot financiering (11,4%). De positieve punten die het rapport aanstipt zijn de macro-economische stabiliteit van het land en het gebruik van IT-oplossingen om de productiviteit te verhogen.
- ◆ Volgens het « Global Enabling Trade Report 2012 » van het World Economic Forum bekleedt het land de 27^e plaats van 132 landen (3^e in het Midden-Oosten) wat de vlothheid betreft waarmee handel kan worden gedreven. Dit is een winst van 13 plaatsen in vergelijking met het

vorige klassament dat in 2010 werd opgesteld. De doeltreffendheid van de douanediens­ten is daarbij een belangrijke factor.

- ◆ De OESO raamt het landenrisico van Saoedi-Arabië op 2 op een schaal van 7, een gering risico.
- ◆ Volgens de Index of Economic Freedom 2013 van de Heritage Foundation bekleedt Saoedi-Arabië de 82^e plaats van 177 landen met een score van 60,2 (een lichte daling van 1,9), d.i. de categorie « moderately free », meer dan het internationale gemiddelde.
- ◆ Volgens de “Ease of Doing Business 2014”-indicator van de Wereldbank tot slot, die de vlotheid meet waarmee handelsbetrekkin­gen kunnen worden onderhouden, bekleedt het land de 26^e plaats van 185 landen, terwijl België op de 36^e plaats staat. Door recente hervormingen heeft het land de toegang tot elektriciteit duurder gemaakt door de aansluitingskosten te verhogen. De invoering van een systeem voor online klasseren heeft de betaling van belastingen voor de bedrijven en de uitvoering van contracten dan weer makkelijker gemaakt.

3

SECTORALE ANALYSE

3.1	INFRASTRUCTUUR EN LOGISTIEK	34
3.1.1	DE BOOM IN DE BOUWSECTOR	34
3.1.2	TRANSPORT	35
3.2	ENERGIE	40
3.2.1	DE AFHANKELIJKHEID VAN FOSSIELE ENERGIE	40
3.2.2	DE OPENING NAAR ALTERNATIEVE ENERGIEBRONNEN	43
3.2.3	HET BLAUWE GOUD, EEN WAARDEVOL GOED IN HET LAND VAN HET ZWARTE GOUD	45
3.3	GEZONDHEIDSZORG	46

3.1 INFRASTRUCTUUR EN LOGISTIEK

3.1.1 DE BOOM IN DE BOUWSECTOR

De toename van de Saoedische bevolking zorgt voor een grotere vraag naar woningen, maar ook naar ziekenhuizen, universiteiten, vervoermiddelen en commerciële, recreatie- en sportcomplexen. Momenteel lopen er een aantal groot-schalige projecten om de infrastructuur aan de demografische noden aan te passen.

Een groot deel van de, zowel private als publieke, nationale en buitenlandse investeringen wordt in de bouwsector verwezenlijkt. In 2012 gingen er voor 159 miljard USD regeringsuitgaven naar de die sector. 67 miljard daarvan was voor de bouw van 500.000 nieuwe sociale woningen. Volgens het Ministerie van Arbeid was 58% van de 1,6 miljoen visums die in 2012 werden uitgereikt, bestemd voor werknemers in deze sector.

De waarde van de bouwmarkt in de Golfregio, een van de grootste ter wereld, wordt geraamd op 1.500 miljard USD, waarvan 629 voor Saoedi-Arabië alleen. Deze sector is de drijvende kracht achter de economische prestaties van het land. Experts zijn van mening dat de sector tegen eind 2013 met 20% zou kunnen groeien.

All
signes confirm that the
construction sector is receiving the greatest
amount of investment out
of all sectors.

Dr Abdul Rahman Baeshen

Voorzitter van het al-Shorouq Center for Economic Studies de Jizan
(augustus 2013)

De beroemde Kingdom City, ten noorden van Jeddah aan de kust van de Rode Zee, is zeer representatief voor de Saoedische ambities in de bouwsector. Het project zal een oppervlakte van 5,3 km² beslaan en plaats bieden aan kantoren, hotels, luxeflats, een observatorium en vooral de Kingdom Tower. Die toren van meer dan 1.001 m hoog zal het hoogterecord van de « Burj Khalifa » in Dubai (828 m) verpulveren. Hij zal worden uitgerust met 12 roltrappen en 59 liften, waarvan 5 dubbele, en zal zich uitspreiden over een oppervlakte van 500.000 m². Het kostenplaatje van de toren zou bijna 1,2 miljard USD bedragen.

3.1.2 TRANSPORT

De ideale ligging van Saoedi-Arabië aan de grenzen met zowel het Europese, het Afrikaanse als het Azaitische continent maakt van het land een draaischijf in de internationale handelsbetrekkingen. Door de steeds toenemende handel worden de vervoersnetwerken van het land almaar meer aangesproken.

De regering eist veilige en doeltreffende vervoermiddelen om alle uithoeken van het land met elkaar te verbinden. Er werden dan ook een aantal ambitieuze projecten voor de modernisering van de infrastructuur opgezet.

WEGEN

De ontwikkeling van de landbouw- en industriële productie belast het wegennet zwaar. Saoedi-Arabië beschikt in totaal over 221.373 km aan wegen, waarvan minder dan een kwart verhard is. Doorheen de landelijke gebieden lopen kleine tweebaanswegen, terwijl de autowegen uit soms wel acht rijstroken bestaan.

Twee autosnelwegen van 750 km doorkruisen het land. De ene verbindt de hoofdstad Riyad met Taif, de andere Taif met Gizan, via Abha. De Koning Fahdboulevard is de spectaculairste: hij is 25 km lang en loopt tot het eiland Bahrein.

De complexe geografie van Saoedi-Arabië vormt een ware uitdaging bij de aanleg van wegen, tunnels, viaducten en bruggen. De uitgestrekte woestijnvlakten en het reliëf van de bergketens, die in het zuidoosten tot 3.000 m hoog zijn, bemoeilijken het werk van de ingenieurs en vereisen oplossingen op maat. Er moet gebruik worden gemaakt van speciale materialen die bestand zijn tegen de extreme hitte en die de zonnestralen niet te zeer weerkaatsen. De weg door de al-Hada-bergketen bewijst echter dat het mogelijk is. Dankzij deze weg kon de afstand tussen Taif en Mekka met 48 km worden ingekort in vergelijking met het gebruikelijke traject dat aanvankelijk rond de bergketen liep.

In 2013 investeerde de Minister van Transport, Jabara Al-Seraisry, 11 miljard SAR (meer dan 2 miljard EUR) in het wegennet. In juni 2013 werden 55 nieuwe projecten voor 13 regio's in het land gelanceerd. In september kwamen er daar nog 68 bij. In totaal worden momenteel 3.700 km aan wegen aangelegd. Er lopen eveneens haalbaarheidsstudies voor 1.500 km bijkomende wegen.

SPOORNET

Het Saoedische spoorwegennet is vandaag weinig ontwikkeld en telt slechts 1.378 km aan spoorlijnen. Geen enkele daarvan is van elektrische installaties voorzien. Het spoor vervoert per jaar 1,3 miljoen passagiers en 350.000 containers, waarvan 80% via de haven van Damman komt.

De voornaamste spoorverbinding loopt van Riyad tot Damman en dat via twee lijnen: een van 449 km voor het passagiersvervoer en de andere, die 556 km lang is, voor het vrachtvervoer. Een aantal bijkomende hulplijnen verbinden de woonzones, industriële zones, landbouwgebieden en havenzones met elkaar.

De Saudi Rail Organisation (SRO) lanceerde een ontwikkelingsprogramma dat voorziet in een uitbreiding van het netwerk met 9.900 km en 19 individuele lijnen. Het Master Plan (2010-2040) voorziet een uitvoering in drie fases en een totale geplande investering van 365 miljard SAR.

	PRIORITEIT	DUUR	LENGTE BIJ BENADERING	KOSTPRIJS (IN MILJARD SAR)
FASE I	Hoog	2010-2025	5.500 km	63
FASE II	Gemiddeld	2026-2033	3.000 km	209
FASE III	Laag	2034-2040	1.400 km	93
Bron: Saudi Railways Organization (2013)				

De eerste fase van het programma omvat drie grote projecten:

1. De Haramain-hogesnelheidslijn

Deze geëlektrificeerde hogesnelheidslijn over in totaal vier sporen van 444 km lang zal de, voor moslims, heilige steden Mekka en Medina met elkaar verbinden. Dat zal gebeuren via Jeddah, de havenstad waar de, elk jaar talkrijkere, bedevaartgangers aankomen. In januari 2012 werd hiervoor een overeenkomst voor een bedrag van 6,2 miljard EUR met een Spaans consortium gesloten.

2. Het Saudi Landbridge Project

Dit project richt zich voornamelijk op het vervoer van vracht, maar ook op dat van reizigers. De spoorlijn zal het land van west naar oost doorkruisen en zo de Rode Zee met de Perzische Golf verbinden. Dat zal gebeuren dankzij de verlenging van de bestaande dubbele verbinding tussen Riyadh en Damman via twee nieuwe lijnen: de eerste tussen Jeddah en Riyadh (950 km) en de tweede, langs de Perzische Golf, tussen Damman en de industriestad Jubail (115 km).

Deze nieuwe lijnen krijgen één spoor, maar de infrastructuur (inclusief bruggen en tunnels) zal zo worden ontworpen dat nadien nog een tweede spoor kan worden toegevoegd.

In 2015 zou de Saudi Landbridge dagelijks 16 pendeldiensten moeten aanbieden en 700.000 containers moeten vervoeren.

3. De noord-zuidlijn

Voor het North-South Railway Project wordt een spoorlijn van 2.400 km aangelegd tussen Riyadh en de Jordaanse grens. De spoorlijn zal de mijnen in het noorden, bauxietmijnen in Zabirah en fosfaatmijnen in Al-Jalamid, met de Perzische Golf verbinden. Het beheer ervan zal aan de privésector worden toevertrouwd. Het wordt de langste spoorlijn ter wereld die volledig is uitgerust met het ETCS-veiligheidssysteem (European Train Control System) van niveau 2.

Het project gaat ook gepaard met de renovatie van de huidige dubbele spoorlijn tussen Riyadh en Damman. Saoedi-Arabië neemt ook deel aan het project van de Gulf Railway, een spoorlijn langs de westkust van de Perzische Golf. Bij het project zijn ook de vijf andere landen van de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten betrokken. De spoorverbinding treedt normaal gezien in werking in 2017 en verbindt de grootste steden uit de regio, van Koeweit City tot Mascate, over Manama (via de Koning Fahdsnelboulevard), Doha, Abou Dhabi en Dubai.

Bron: Saudi Railways Organization (2013)

METRONET

Het kolossale bedrag van ongeveer 17 miljard EUR zal worden besteed aan de aanleg, in Riyad, van een metronet met zes lijnen van in totaal 176 km lang. Volgens de gouverneur zou het bevolkingsaantal in de hoofdstad de komende tien jaar moeten stijgen van 6 miljoen tot 8,5 miljoen inwoners. Drie internationale consortiums kregen het ontwerp en de aanleg van de metrolijnen toegevoegd:

- ♦ één onder leiding van de Amerikaanse firma Bechtel Corp, voor 2 lijnen (kostprijs: 7,1 miljard EUR);
- ♦ een ander onder leiding van de Spaanse FCC-groep waarbij ook Franse, Zuid-Koreaanse en Nederlandse groepen betrokken zijn, voor 3 lijnen (kostprijs: 5,9 miljard EUR);
- ♦ een laatste consortium dat geleid wordt door het Italiaanse Ansaldo, voor één lijn (kostprijs: 3,9 miljard EUR).

De werkzaamheden gaan van start in het eerste kwartaal van 2014 en zouden vijf jaar moeten duren. De metro zal voor 20% op zonne-energie werken. Riyad heeft bovendien de aankoop van duizend bussen gepland om de metrohaltes met de vele stadswijken te verbinden.

Dit initiatief zou het gebruik van het openbaar vervoer moeten vertwintigvoudigen, moeten zorgen voor minder vervuiling, files en verkeersongevallen en zou een hefboom voor jobcreatie en de economische ontwikkeling van de stad moeten vormen.

Andere gelijkaardige projecten zijn gepland in Mekka (geraamde kostprijs 12,5 miljard EUR) en Jeddah (bovengrondse sneltramdienst voor een bedrag van 4,2 miljard EUR).

LUCHTHAVENS

Saoedi-Arabië beschikt over drie internationale luchthavens, in Riyad, Dhahran en Jeddah en 24 regionale en lokale luchthavens. De nationale luchtvaartmaatschappij, Saudi Arabian Airlines (SAA), met hoofdzetel in Jeddah, werd opgericht in 1945 na de schenking van een DC-3 Dakota door de Amerikaanse President Franklin D. Roosevelt. De maatschappij beschikt over een vloot van 140 toestellen en biedt binnenlandse en internationale vluchten aan naar meer dan 90 bestemmingen in het Midden-Oosten, Afrika, Azië, Europa en Noord-Amerika.

De groei van de luchtvaartsector is indrukwekkend. Volgens het centrum voor luchtvaart CAPA, vervoerde SAA in 2012 24,3 miljoen passagiers, een stijging van 13,3% in vergelijking met 2011. Ze verzorgde 171.341 vluchten (112.319 binnenlandse en 14.889 internationale), d.w.z. 8,1% meer. In 2012 kwam 90,1% van haar binnenlandse en 88,2% van haar internationale vluchten op tijd aan. SAA bekleedde overigens de 9^e plaats in de jongste rangschikking van de stipste internationale luchtvaartmaatschappijen, in juli 2013 opgesteld door FlightStats (On-Time Performance Report).

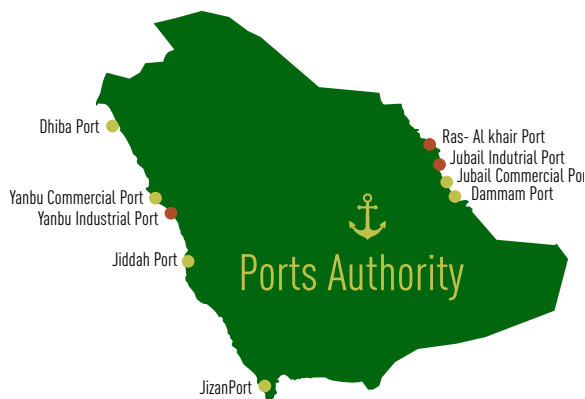
Er werden verschillende uitbreidingsprojecten gelanceerd om de luchtvaartactiviteiten nog verder te ondersteunen. In de internationale King Abdulaziz-luchthaven in Jeddah zijn er momenteel werken aan de gang voor een bedrag van 5 miljard EUR om de transitcapaciteit te verhogen en binnen 20 jaar 80 miljoen passagiers te kunnen vervoeren, tegenover 13 miljoen vandaag.

Ook de luchthaven van Riyad zal worden uitgebreid om de onthaalcapaciteit (momenteel 35 miljoen reizigers per jaar) met 12 miljoen eenheden te verhogen.

HAVENS

Ten westen van Saoedi-Arabië ligt de Rode Zee en in het oosten de Perzische Golf. Het land heeft dan ook een bevoorrechte ligging.

Saoedi-Arabië telt 9 grote industriële en commerciële havens (op een totaal van 21) en beschikt over het grootste havennetwerk in het Midden-Oosten.

Bron: Saudi Ports Authority (2013)

De havenactiviteiten zijn niet enkel van strategisch belang voor het vervoer van aardolie. Naast het zwarte goud komt ook 95% van ingevoerde en uitgevoerde goederen langs de havens.

Sinds 1976 is de Saudi Ports Authority (SPA) de overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor het havenvervoer. Deze instantie heeft als opdracht: *“to become a leading player connecting the national economy to the global market by providing productive, secure, and environmentally sound facilities, developing a motivated and skilled national workforce held accountable for performance, and achieving financial sustainability”* (www.ports.gov.sa). Hoewel deze instantie haar superviserende rol blijft spelen, worden de Saoedische havens vandaag volledig op een commerciële basis door de privésector beheerd.

Het jongste rapport van de General Organization for Ports en de statistieken van de SPA bevestigen de sterke groei van het havenverkeer:

- ◆ we tellen 208 kades, voorzien van de modernste technologieën, zonder rekening te houden met de twintigtal kades die in aanbouw zijn;
- ◆ de Saoedische havens verhandelden 187,7 miljoen ton aan goederen (100,8 miljoen geladen en 86,9 miljoen gelost), d.i. 15% meer dan in 2011;
- ◆ er werden 1,4 miljoen passagiers geregistreerd, een toename van 5,9% in vergelijking met 2011;
- ◆ de inkomsten van de Saoedische havens in 2012 bedroegen 4,03 miljard SAR, een winst van 1,8 miljard SAR.

De financiële middelen die besteed worden aan de ontwikkeling van de havens zijn evenredig met succes ervan. De private investeringen bedragen 5,5 miljard SAR.

De nieuwe havens zijn zeer gediversifieerd, er worden kades gebouwd, dokken uitgebreid en uitgediept, wegen aangelegd, elektriciteitsinstallaties en veiligheidssystemen geïnstalleerd, rioeringen en trottoirs aangelegd, ...

Treffende voorbeelden hiervan zijn de geplande zeeroute tussen Saoedi-Arabië en Marokko om in te spelen om de toenemende handelsbetrekkingen tussen beide landen, alsook de inwerkingtreding van de King Abdullah Economic City-haven om de Jeddah Islamic Port te ontlasten.

De National Shipping Company of Saudi Arabia, beter bekend onder de naam Bahri, is voor 28% in staatshanden, via het Public Investment Fund. Ze beschikt over een vloot van 17 VLCCs (very large crude carriers of supertankers), 23 olietankers en 4 roroschepen. Het filiaal voor zeevervoer van Saudi Aramco, Vela International Marine Ltd, beschikt dan weer over 15 VLCCs en 5 olietankers die de Rode Zee en de Perzische Golf doorkruisen.

In oktober 2012 kocht Bahri Vela International Marine opnieuw over voor een bedrag van 1,4 miljard USD. De stapsgewijze fusie van hun vloten en activiteiten zal van deze tandem de 4^e grootste eigenaar van VLCC's ter wereld maken. In augustus 2013 ondertekende de Singaporese firma Sembcorp Marine met Bahri en Saudi Aramco een protocolakkoord (memorandum of understanding of MOU) om een haalbaarheidsstudie uit te voeren naar een project voor een scheepswerf met een « world class facility»-certificering.

ZAKENKANSEN VOOR DE BELGISCHE ONDERNEMINGEN

- ◇ Ophogingsuitrustingen
- ◇ Bouwgereedschappen
- ◇ Fabricage van asfalt
- ◇ Architecturale afwerking
- ◇ Anticorrosieve producten
- ◇ Aluminiumproducten
- ◇ Muurbekledingen
- ◇ Automatiseringssystemen voor gebouwen
- ◇ Uitrustingen voor schrijnwerk
- ◇ Betonmolens
- ◇ Additieven voor cement
- ◇ Keramiek
- ◇ Bodembekledingen
- ◇ Uitrustingen voor graafwerken en boringen
- ◇ Chemische bouwmaterialen
- ◇ Veiligheidsuitrustingen
- ◇ Verbrijzelingsmateriaal
- ◇ Laad- en transportuitrustingen
- ◇ Machines voor tunnelbouw
- ◇ Konvoischepen
- ◇ Uitrustingen voor het verhandelen van materialen
- ◇ Afbraakuitrustingen
- ◇ Engineering
- ◇ Consultancy, diensten voor onderaanneming
- ◇ Diensten voor project management
- ◇ Opleidingen voor geschoolde arbeidskrachten (ingenieurs elektriciteit of mecaniciens)
- ◇ Baggeren
- ◇ ...

3.2 ENERGIE

3.2.1 DE AFHANKELIJKHEID VAN FOSSIELE ENERGIE

AARDOLIE

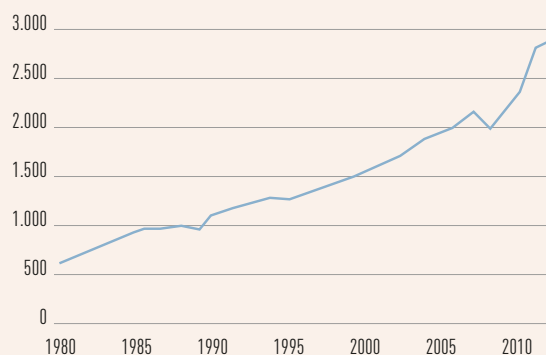
Saoedi-Arabië, stichtend lid van de Organisatie van olie-exporterende landen (OPEC), was in 2012 de grootste producent en uitvoerder van aardolie en olieverivaten ter wereld (volgens de U.S. Energy Information Administration (EIA)). Die instantie maakt melding van een productie van 11,6 miljoen vaten per dag, driemaal meer dan Iran, het tweede belangrijkste lid van de OPEC, en zoveel als alle andere landen van het Midden-Oosten samen.

Uit een onderzoek van de universiteit van Harvard blijkt dat de « de boom van onconventionele aardolie in de Verenigde Staten, Canada en Brazilië, in combinatie met het heropstarten van de oliewinning in Irak, de wereldproductie zou kunnen doen stijgen van 93 miljoen vaten per dag in 2011 tot 110 miljoen vaten in 2020 » (L'Echo, 25 september 2013). Saoedi-Arabië, dat vooruitgang blijft boeken, zou zijn 1^e plaats met 13,1 miljoen vaten per dag behouden, gevolgd door de Verenigde Staten (11,8) en Rusland (10,8).

TOTALE PRODUCTIE VAN AARDOLIE IN SAOEDI-ARABIË (1980-2012) DUIZEND VATEN PER DAG

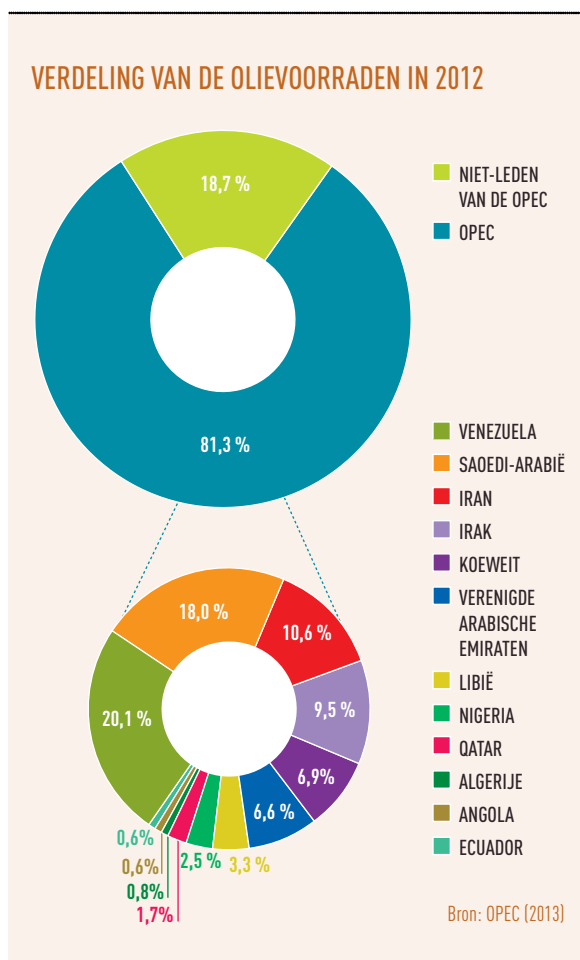

AARDOLIEVERBRUIK IN SAOEDI-ARABIË (1980-2012) DUIZEND VATEN PER DAG

Bron: EIA (2013)

Het land beschikt bovendien over 18% van de voorraden op wereldschaal, d.w.z. ongeveer 266 miljard vaten. Saoedi-Arabië zou een honderdtal gas- en oliebronnen huisvesten, maar de helft van de voorraden ligt geconcentreerd op 8 grote sites. De grootste ter wereld, die van Ghawar, zou alleen al een capaciteit van 70 miljard vaten per dag hebben.

Saoedi-Arabië speelt een cruciale rol op de olie-markt. Het land staat bekend als een « swing producer » die garant staat voor de stabiliteit van een redelijke prijs per vat en die haar productie aan de totale vraag kan aanpassen. Die functie kreeg het in 1945 toebedeeld in het verlengde van een overeenkomst die werd gesloten tussen de koning van Arabië en president Roosevelt. De Amerikanen beloofden hun steun aan de verde-

diging van het Saoedische grondgebied - iets dat bevestigd werd tijdens de Golfoorlog - in ruil voor de exploitatie van olievoorraden.

Saudi Aramco (of de Saudi Arabian Oil Company), de nationale oliemaatschappij van Saoedi-Arabië, is veruit de grootste ter wereld. Ze beschikt over installaties met een recordcapaciteit voor de verwerking van ruwe olie van meer dan 7 miljoen vaten per dag, in Abqaiq in het oosten van het land. Deze infrastructuur omvat pompstations, fabrieken om het gas van de olie te scheiden (gas-oil separation plants of GOSP), eenheden voor hydrodesulfurisatie en een netwerk van pijpleidingen dat de fabriek met de haven verbindt. Twee derde van de ruwe olie gaat via Abqaiq alvorens te worden uitgevoerd of naar de raffinaderijen te worden afgeleid. Naast haar kernactiviteit in de olienijverheid staat Saudi Aramco ook in voor het beheer van grote projecten zoals de bouw van ziekenhuizen of sportcomplexen.

Saoedi-Arabië bezit zeven raffinaderijen met een maximaal potentieel debiet van 2,1 miljoen vaten per dag. Sinds enkele jaren investeert het land massaal in « downstream »-projecten, ingepast in joint ventures met multinationals, wat leidt tot het ontstaan van echte petrochemische steden. We kunnen er hier enkele aanhalen, waarbij altijd Saudi Aramco betrokken is en die telkens over een verwerkingscapaciteit van 400.000 vaten per dag beschikken:

- ◆ de Saudi Aramco Total Refining and Petrochemical Company (SATORP) in Jubail, een joint venture met Total;
- ◆ de Yanbu Aramco Sinopec Company Ltd (YASREF), een joint venture met de Chinese Petrochemical Corporation (Sinopec), die eind 2014 operationeel zou moeten zijn;
- ◆ een raffinaderij in Jafan die in 2016 haar deuren zou moeten openen.

Er wordt onderzoek gevoerd naar schone, zwavelarme, brandstoffen (clean fuels).

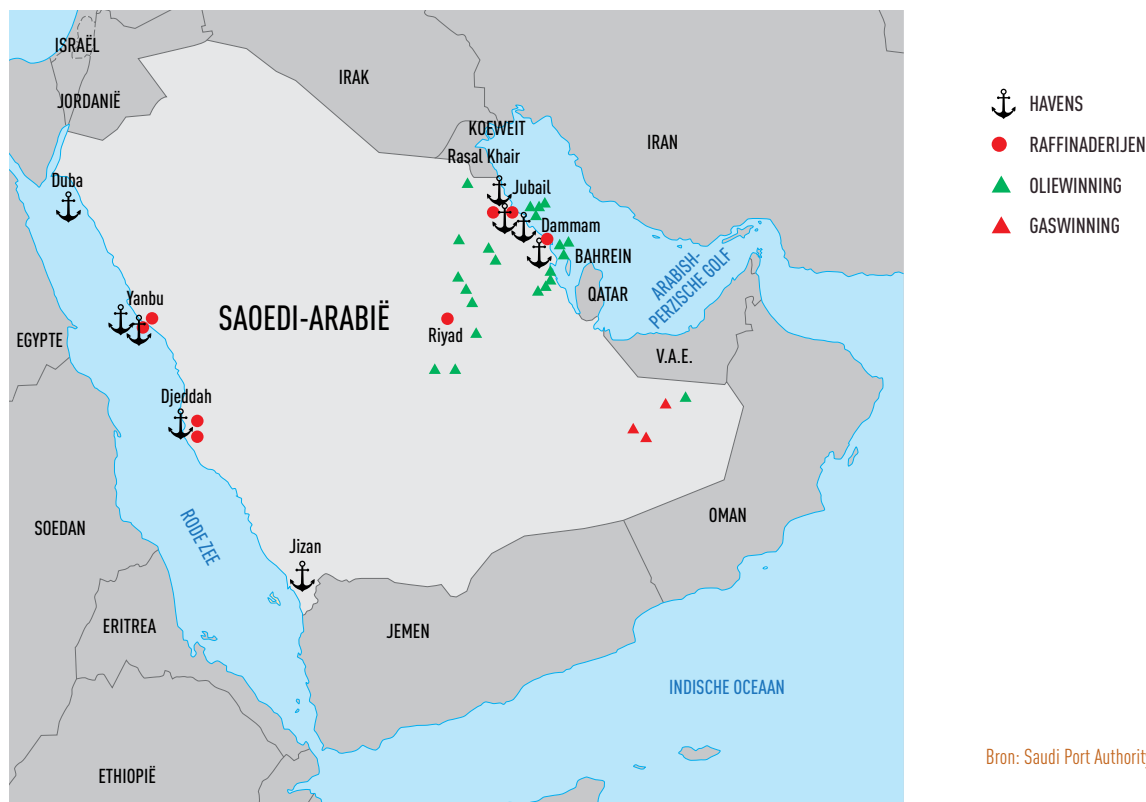
Het land beschikt over drie grote terminals voor de uitvoer van olie:

- ◆ Ras Tanura, aan de Perzische Golf, met een capaciteit van ongeveer 6 miljoen vaten per dag (75% van de vaten verlaat het land via deze weg);
- ◆ Ras al-Juaymah, ook aan de Perzische Golf, met een capaciteit van 3,6 miljoen vaten per dag;
- ◆ Yanbu, aan de Rode Zee, met een dagelijkse laadcapaciteit van ongeveer 4,5 miljoen vaten voor aardolie en 2 miljoen vaten voor LGN.

Er zijn niet alleen superlatieven nodig om de Saoedische productie van aardolie te omschrijven. Het land is ook de grootste verbruiker van aardolie in het Midden-Oosten. Het zwarte goud wordt bijzonder veel gebruikt als brandstof voor het transport en als brandstof voor de opwekking van elektriciteit. De oliesector zelf is een grootverbruiker, aangezien Saudi Aramco 10% van de energieproductie opsloopt voor de werking van haar eigen pompen en de installaties voor de ontzilting van water.

Saoedi-Arabië verbruikte in 2012 ongeveer 3 miljoen vaten per dag, d.i. 17 liter per inwoner per dag, viermaal meer dan het Europese gemiddelde en bijna het dubbele van het verbruik in 2000. Relatief gezien verbruikte het land in 2012 25% van zijn olieproductie, tegenover slechts 5% tijdens de twee eerste olieschokken en 15% aan het begin van de jaren 1990.

OLIEHAVENS- EN INFRASTRUCTUUR IN SAOEDI-ARABIË

Bron: Saudi Port Authority (2011)

AARDGAS

De aardgasproductie in Saoedi-Arabië blijft beperkt, maar volstaat om te beantwoorden aan de binnenlandse vraag. Saoedi-Arabië importeert of exporteert geen aardgas. Volgens de ramingen van EIA zou de vraag tegen 2030 echter moeten verdubbelen in vergelijking met 2011 (3,5 miljard kubieke voet of 'trillion cubic feet' of 'Tcf').

Met 288 miljard kubieke voet bezit Saoedi-Arabië de 5^e grootste aardgasvoorraad ter wereld, na Rusland, Iran, Qatar en de Verenigde Staten. De gasvoorraden bevinden zich meestal in dezelfde putten als die van de aardolie waardoor beide energiebronnen nauw met elkaar verbonden zijn.

Volgens Saudi Aramco wordt slechts in 15% van het land een degelijke prospectie naar gasvoorraden gevoerd. Deze firma, de enige leverancier van het land, ontplooit alle mogelijke middelen om haar potentieel inzake aardgas verder te ontwikkelen: exploitatie van kleine en grote gasbronnen, met inbegrip van zuur gas, boringen naar schaliegas en meer seismische prospectie in nieuwe geologische zones. Het is de bedoeling de productie met 50% te verhogen tot 15 miljard cu ft/dag om te beantwoorden aan de toenemende vraag vanuit de petrochemische sector, voor de opwekking van stroom en de ontzilting van water. Er lopen momenteel een aantal ambitieuze ontwikkelingsprojecten. In Al-Fadhili, in het oosten van het land, zal een nieuwe gasfabriek worden gebouwd door een internationale contractant die nog moeten worden geselecteerd.

Het grote probleem van het Saoedische aardgas is de sterk gesubsidieerde prijs die door de eindconsument wordt betaald. Momenteel bedraagt die prijs ongeveer 0,75 USD/mBtu (British thermal unit), wat, volgens de EIU, aanzet tot verspilling. Volgens IEA overschrijdt de Saoedische consumptie die van Brazilië, een land met een bevolking die zevenmaal groter is dan die van Saoedi-Arabië. Door tegelijk de prijs en het aandeel van aardgas in de stroomopwekking te verhogen, zou aardolie beschikbaar zijn voor de uitvoer. Minister Mohammed al-Jasser heeft de

idee naar voren geschoven om het subsidiesysteem te hervormen.

3.2.2 DE OPENING NAAR ALTERNATIEVE ENERGIEBRONNEN

De energiebehoeften van Saoedi-Arabië nemen toe naarmate het bevolkingsaantal toeneemt, de economie wordt gediversifieerd en de industrialisering toeneemt, voortgedreven door de ontwikkeling van de petrochemische steden, de vraag naar airconditioning die in de zomer uit haar voegen barst en de voordelig gesubsidieerde elektriciteitsstarieven. De energie die vandaag wordt verbruikt, maakt enkel gebruik van fossiele brandstoffen: voor 60% van aardolie en voor 40% van aardgas.

Het land is van plan zijn capaciteit voor het opwekken van stroom tegen 2020 te verhogen van 55 GW tot 120 GW. Bij identieke energiebronnen zou de vraag naar fossiele brandstoffen stijgen van 3,4 miljoen tot 8,3 miljoen vaten per dag in 2030, waardoor dagelijks verschillende miljoenen vaten die eigenlijk voor de uitvoer bestemd zijn, zouden moeten worden opgeofferd om te voldoen aan de nationale behoeften. Een studie van het Engelse Chatham House-instituut toont aan dat als die tendens zich voortzet Saoedi-Arabië in 2037 zelf een netto-invoerder van aardolie zou kunnen worden.

Alternatieve energiebronnen zijn dus steeds meer gegeerd. Het is de bedoeling tegen 2020 voor 50% een beroep te doen op groene energie om aardolie en gas zoveel mogelijk voor de uitvoer te bewaren en tegelijk aan de binnenlandse vraag te kunnen voldoen.

Het land heeft de ambitie om tegen 2032 tot een derde op zijn olieverbruik te besparen door 109 miljard USD (of 85 miljoen EUR) te investeren in infrastructuur die een capaciteit van 54 GW aan hernieuwbare energie vertegenwoordigt:

- ◆ 41 GW zonne-energie (waarvan 16 GW via fotovoltaïsche zonnepanelen en 25 GW via CSP concentrating solar power);
- ◆ 3 GW « waste-to-energy » (transformatie van afval in energie);
- ◆ 9 GW windenergie;
- ◆ 1 GW geothermische energie.

De King Abdullah City for Atomic and Renewable Energy (KA.CARE) kondigde een programma aan dat als doel heeft het potentieel van Saoedi-Arabië op het vlak van zonne-energie, windenergie en geothermische energie te evalueren. Dat programma wordt uitgevoerd in samenwerking met het US Department of National Renewable Energy Laboratory (NREL).

Het programma bestaat erin op een geografische kaart de hernieuwbare energiebronnen van het koninkrijk te lokaliseren en hun parameters te meten. Dat gebeurt dankzij 70 stations die de gegevens zullen verzamelen (zonnestraling, zonnespectrum, windsnelheid, temperatuur, vochtigheid, stofgehalte, ...).

De resultaten zullen worden gebruikt om een online atlas op te stellen die als basis zal fungeren om projecten te lanceren voor de productie van elektriciteit en de ontzilting van water. Op die manier zullen investeerders worden begeleid bij hun keuze om grootschalige installaties op oordeelkundige wijze op te trekken en de kleinere installaties meer te spreiden.

Experts pleiten vooral voor zonne-energie. De zonnestraling loopt op tot ongeveer 2.550 kWh/m² en er zijn immense woestijnzones om fotovoltaïsche panelen te plaatsen. De hoge temperaturen en het stof kunnen voor problemen zorgen, maar zouden door de lange periodes van zonneschijn kunnen worden gecompenseerd.

Alternatieve energiebronnen die niet als hernieuwbaar kunnen worden bestempeld, worden onderzocht. Tegen 2032 zouden 16 kernreactoren moeten worden gebouwd en er wordt gedacht aan de exploitatie van schaliegas.

By using 54 GW of alternative energy in 2032, we would save a third of our consumption of oil when we establish these stations of renewable energy. This definitely needs infrastructure, strategy, and time until 2032 to be able to save one-third of our consumption of oil.

Maher Alaudan

Head of R&D and innovation bij KA.CARE
(november 2013)

Saudi Arabia is determined to diversify its energy sources and reduce its dependence on hydrocarbons. Renewable energy isn't just an option, but absolutely necessary. We have the means to build renewable energy, and we need to do it.

Wail Bamhair

Project Manager bij KA.CARE
(mei 2013)

3.2.3 HET BLAUWE GOUD, EEN WAARDEVOL GOED IN HET LAND VAN HET ZWARTE GOUD

Water is schaars in Saoedi-Arabië. Dit woestijnland heeft immers geen enkele permanente waterloop. Er moesten heel wat dammen worden gebouwd om het regenwater zo goed mogelijk te bewaren en de grondwaterlagen te beschermen. Die zijn immers vervaarlijk aan het uitdrogen.

Het jaarlijkse waterverbruik bedraagt ongeveer 265 liter per inwoner, tweemaal meer dan het internationale gemiddelde. Er werden door de regering maatregelen genomen om het waterverbruik te beperken. Tussen 2012 en 2020 zal de National Water Company 66 miljard USD hebben geïnvesteerd in initiatieven rond dit thema.

Het schaarser worden van de watervoorraden en de noodzaak van ze te beschermen hebben de interesse aangewakkerd naar technische innovaties op het vlak van ontzilting, het hergebruik van afvalwater, de efficiëntie van de netwerken ... Vandaag telt het koninkrijk 30 fabrieken voor de ontzilting van zeewater. Zij leveren de helft van het Saoedische drinkwater. 5.000 km aan pijpleidingen bedienen de steden. Er wordt gedacht aan een verdubbeling van de capaciteit dankzij een budget van 70 miljard USD, zelfs al is Saoedi-Arabië al de grootste producent ter wereld voor deze techniek.

ZAKENKANSEN VOOR DE BELGISCHE ONDERNEMINGEN

- ◇ De zuivering van (afval)water
- ◇ Zonne-energie
- ◇ Windenergie
- ◇ Pompen
- ◇ Boilers
- ◇ Systemen voor het desinfecteren van water
- ◇ Filters
- ◇ Verluchtingssystemen
- ◇ Stoom- en gasturbines
- ◇ Onderhoudsdiensten
- ◇ Oil skimmers
- ◇ Geurbestrijding
- ◇ Detectie-uitrustingen
- ◇ Producten tegen kalkvorming
- ◇ ...

3.3 GEZONDHEIDSZORG

In Saoedi-Arabië wordt steeds meer een beroep gedaan op de gezondheidszorg. Deze tendens kan worden verklaard door een combinatie van drie factoren:

- ◆ de bevolkingstoename en met name het grotere aandeel van de zestigplussers in die bevolking;
- ◆ de verspreiding van aandoeningen die verband houden met de manier leven en het welzijn (obesitas, diabetes, hypertensie, hartaandoeningen ...), net als niet-besmettelijke aandoeningen (kanker, mentale aandoeningen, ...);
- ◆ de toenemende koopkracht.

KWALITEITSVOLLE ZORG

De sector van de gezondheidszorg in Saoedi-Arabië wordt beheerd door het Ministerie van Gezondheid dat 60% van de Saoedische ziekenhuizen leidt, net als enkele semipublieke instellingen met een specifieke opdracht. Ook de privésector speelt een belangrijke rol door kwaliteitsvolle zorg aan te bieden.

De regering heeft een « two-tier health service plan » opgesteld. Het eerste niveau wordt gevormd door een netwerk van gezondheidscentra en algemene ziekenhuizen die verspreid liggen over het hele land. Dat eerste niveau wordt ondersteund door een tweede netwerk van gespecialiseerde ziekenhuizen en instellingen die voornamelijk in de stedelijke gebieden gelegen zijn.

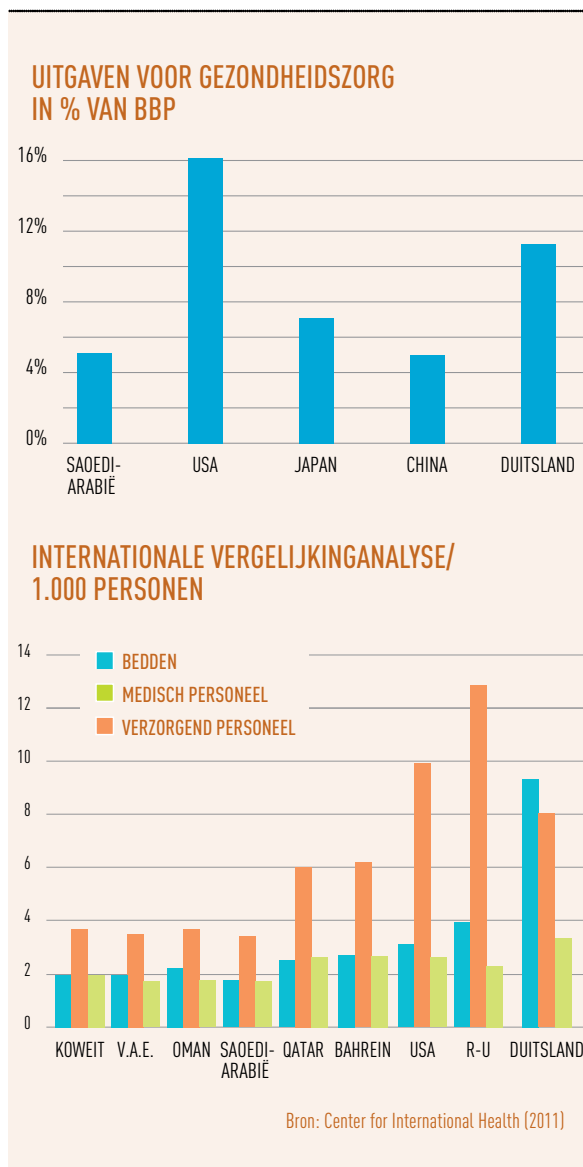
Saoedi-Arabië staat vooral bekend om zijn gespecialiseerde ziekenhuizen die kwaliteitsvolle verzorging aanbieden op het vlak van verloskunde, gynaecologie, psychiatrie, aandoeningen van het zicht en besmettelijke ziektes. Het King Khalid Eye Specialist-ziekenhuis in Riyad is in zijn domein bijvoorbeeld een van de meest gerespecteerde ziekenhuizen ter wereld. Er werden al belangrijke chirurgische operaties met transplantaties van het hoornvlies en laserprocedures uitgevoerd. Het ziekenhuis biedt ook een opleidingsprogramma voor oogheelkundigen aan.

Technologie vervult een hefboomfunctie in de verbetering van de gezondheidszorg. Het land beschikt over moderne uitrustingen en installaties en kan er prat op gaan de meest ontwikkelde en technologisch meest vooruitstrevende medische sector in de Golfregio te hebben. Het Saoedische netwerk van de gezondheidszorg omvat volledig geïntegreerde systemen voor ziekenhuisinformatie en mobiele toepassingen.

STEEDS MEER MIDDELEN

De regering maakt steeds meer financiële middelen vrij voor de gezondheidszorg. In 2005 lag dat budget lager dan 20 miljard SAR, in 2012 bedroeg het al 88,9 miljard en in 2013 98 miljard, een nieuwe stijging van 10,3%. Relatief gezien haalt Saoedi-Arabië met 4,29% van zijn BBP dat naar de gezondheidszorg gaat (2,7% van publieke oorsprong en 1,6% van private oorsprong) echter nauwelijks het gemiddelde van de OESO-landen. Toch bekleedt het in dit verband de 2^e plaats binnen de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten, na Bahrein.

Uit de nationale statistieken blijkt dat er in Saoedi-Arabië een tekort is aan artsen, verpleegsters en bedden. Die vaststelling geldt voor alle landen van de CCG, maar de cijfers voor Saoedi-Arabië liggen het laagst.

De regering plant de bouw van 12 nieuwe ziekenhuizen, naast de 120 die reeds in aanbouw zijn en die 26.700 bijkomende bedden zullen aanbieden en zo de huidige capaciteit met 68% zullen verhogen. Ook de toegang tot gespecialiseerde zorg moet volgens de regering worden verbeterd.

De investeringen spitsen zich toe op de infrastructuur, maar ook op de technologie, de opleidingen en het onderzoek.

There are several elements that are driving the growth of IT healthcare solutions in the Kingdom, such as a large and affluent population that is willing to support the adoption of leading medical systems and practices, a robust ICT sector, and increasing government focus on improving the quality of life of residents and citizens. Industry should capitalize on such an ideal environment to boost IT healthcare research and development and strive to sustain the growth of this important niche segment.

Thomas Reitmayr

Ondervoorzitter - Business Development, CompuGroup Medical
(augustus 2013)

Numerous factors indicate that the Saudi healthcare sector will continue with its rapid growth in the coming years, the most telling of which is the growing desire among the current population to improve their well being. With surging healthcare demand, strong government support, a robust economy and a thriving ICT community, the Kingdom is right on track to become a regional and global leader in IT healthcare systems development and adoption as well.

Mehmet Bilginsoy

Directeur-generaal, CompuGroup Medical
(augustus 2013)

HET FARMACEUTISCHE POTENTIEEL

Volgens een rapport van Alpen Capital vormt Saoedi-Arabië, met een volume van 5,1 miljard USD, de grootste markt in de Golfregio voor farmaceutische producten. De verkoop per inwoner is gestegen tot 175 USD per jaar. Volgens de studie « Saudi Arabia Pharmaceutical Market Opportunity Analysis » zou de geneesmiddelenmarkt in 2018 meer dan 7 miljard USD waard moeten zijn.

Die opwaartse trend, die reeds een aantal jaren aan de gang is, wordt toegeschreven aan de voornoemde demografische, economische en sanitaire factoren. De initiatieven van de regering voor de promotie van de lokale farmaceutische bedrijven hebben deze trend nog versterkt.

In Saoedi-Arabië zijn er 15 tot 20 fabrikanten actief, met inbegrip van de filialen van farmaceutische reuzen en lokale ondernemingen zoals Spimaco, Jamjoom Pharma, Tabuk Pharmaceutical Manufacturing en Jezzer Pharmaceutical Industries.

ZAKENKANSEN VOOR DE BELGISCHE ONDERNEMINGEN

- ◇ Geneesmiddelen
- ◇ Vaccins
- ◇ Dialyse-uitrustingen
- ◇ Benodigheden voor tandheelkunde
- ◇ Laboratoriuminstrumenten
- ◇ Orthopedische uitrustingen
- ◇ Uitrustingen voor cardiovasculaire behandelingen
- ◇ ...

Om aan de nationale vraag te kunnen beantwoorden is het land echter afhankelijk van de invoer van geneesmiddelen, voornamelijk vanuit Europa. De Saoedische geneesmiddelenproductie is ontoereikend en het land heeft een gebrek aan onderzoeksinfrastructuur.

Ondanks de geboekte vooruitgang wordt de Saoedische geneesmiddelenmarkt nog als een opkomende markt beschouwd. De regering promoot buitenlandse investeringen in de sector om de ontwikkeling van de competenties van de lokale ondernemingen voor de ontwikkeling van gepatenteerde geneesmiddelen te ondersteunen.

Het grootste deel van de Saoedische productie is bestemd voor de uitvoer. De nationale productie vertegenwoordigt slechts 15% van het totale geneesmiddelenaanbod, blijkt uit het Alpen-rapport.

In januari 2013 kondigde de Minister van Gezondheid aan dat een budget van 54,4 miljard SAR zou worden vrijgemaakt om het aanbod van diensten aan de burgers te verbeteren.

BELGIË IS REEDS AANWEZIG

Ons land wordt door het World Economic Forum beschouwd als een van de beste leveranciers ter wereld op het vlak van gezondheidszorg.

In dit verband ondertekenden België en Saoedi-Arabië in 2011 een samenwerkingsakkoord. Dat akkoord omvat een bedrag van 500.000 EUR en heeft betrekking op een brede waaier aan activiteiten, gaande van de overdracht van technologieën tot de opleiding van specialisten.

De vzw Healthcare Belgium werd in 2007 door het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) aangewezen om onze knowhow in het buitenland te promoten, de schijnwerpers te richten op onze universitaire kennis en de academische klinische en medische expertise van België aan te bieden. Het is in Saoedi-Arabië de bedoeling langetermijnrelaties op het vlak van onderwijs, medische technologie en de behandeling van patiënten aan te gaan.

4

RECENTE SUCCES- VERHALEN

AGFA HEALTHCARE	52
KATOEN NATIE	53
BESIX	54
SOLVAY	55
COPRABEL	56
VIGAN	57

AGFA HEALTHCARE

SECTOR: MEDISCHE BEELDVORMING

Agfa-Gevaert, een Belgische onderneming met hoofdzetel in het Vlaamse Mortsel, is ontstaan in 1964 uit de fusie, van de bedrijven Agfa (Duitsland) en Gevaert (België). Aanvankelijk produceerde het filmrolletjes en fotopapier, net als fotografiemateriaal en materiaal voor amateur-films. Vervolgens voerde het bedrijf een reconversie door en werd het actief in de industrie van de beeldvorming. Vandaag is de groep in drie activiteitentakken georganiseerd: Agfa Graphics, Agfa Speciality Products en Agfa HealthCare dat voor de medische beeldvorming instaat.

Agfa HealthCare levert hoogtechnologische systemen aan ziekenhuizen en verzorgingscentra zodat ze diagnosebeelden kunnen nemen, verwerken en beheren. Het levert ook informatica-oplossingen die de grafische keten integreren in de globale werking van de verschillende diensten van de instellingen uit de sector.

Deze tak is niet enkel actief op de markt van de medische beeldvorming, maar ook op de veelbelovende markt van de geïntegreerde informatiesystemen. Die worden in alle beroepen in de gezondheidssector gebruikt en bieden verzorgingscentra de kans doeltreffender te werken en betere resultaten voor de patiënten op te tekenen.

In 2012 realiseerde Agfa HealthCare, dankzij zijn meer dan 5.500 werknemers, een totale omzet van 1,2 miljard EUR. Het bedrijf is, via zijn verkoopkantoren en vertegenwoordigers, actief in een honderdtal landen.

In november 2012 ondertekende de firma een overeenkomst voor de distributie van zijn producten met de Saoedische onderneming Gulf Medical. Die onderneming is gevestigd in Jeddah en heeft filialen in de hele Golfregio. Die overeenkomst heeft bijgedragen tot de goede reputatie van Agfa HealthCare in Saoedi-Arabië en de buurlanden.

Enkele maanden later, op 13 mei 2013 om precies te zijn, opende de groep een nieuwe eenheid in Ryad: Agfa HealthCare Saudi Arabia Compant Ltd. Via de opening van een wettelijke eenheid in het koninkrijk, wil de Belgische firma haar ruime ervaring in de IT-sector en de medische sector in het land nuttig aanwenden. Zo denkt het bedrijf nog beter te beantwoorden aan de noden van zijn Saoedische klanten en zijn marktaandeel te vergroten.

www.agfahealthcare.com

Agfa HealthCare is committed to expanding its presence and visibility throughout this very important region. The decision to open a new subsidiary in the country comes in line with our strategy for growth and development.

Zyad Neil Benaissa

Managing Director Agfa HealthCare Solutions LLC, Middle East
(april 2013)

Our goal is to maintain and improve customer satisfaction amongst our customers in the Kingdom of Saudi Arabia by providing strong support processes and working side by side with our customers to introduce and implement the latest state-of-the-art products and services. Having a permanent and continuous presence in this major market is an important step in achieving our plans.

Mustafa Hamdy

General Manager, Agfa HealthCare Saudi Arabia Company Ltd
(april 2013)

KATOEN NATIE

SECTOR: LOGISTIEK

Bij zijn oprichting in Antwerpen in 1854 was Katoen Natie gespecialiseerd in de katoenverwerking. Na de Tweede Wereldoorlog heeft de groep zijn dienstenaanbod gediversifieerd en is het aan de slag gegaan met opslag en eigen transportactiviteiten. Stapsgewijs is de groep overgegaan tot het lossen en laden en transporteren van andere producten.

Katoen Natie breidde de jongste vijftien jaar fors uit in het buitenland, dankzij grote investeringen en belangrijke overnames. Vandaag is het een wereldspeler, mede door zijn 154 distributieplatformen en –centra, verspreid over 32 landen, en zijn ongeveer 10.200 personeelsleden.

Katoen Natie « levert internationaal gerichte geïntegreerde logistieke oplossingen op maat aan partner-klanten ». Die klanten zijn meestal multinationale ondernemingen uit de sector van de chemie, de automobielsector en de sector van de consumptiegoederen.

De aangeboden logistieke diensten hebben betrekking op alle levensfasen van een afgewerkt product: opslag, verpakking, transport en distributie, reiniging en herstelling. Katoen Natie is bovendien gespecialiseerd in proces- en projectengineering, in havenactiviteiten en e-commerce.

In maart 2008 werd in Jubail Katoen Natie Khonaini plechtig ingehuldigd, een joint venture tussen de groep Katoen Natie en de Saoedische firma Khonaini International Company. Deze joint venture biedt een volledige waaier van logistieke diensten aan voor de lokale petrochemische industrie: opzakken, laden en lossen van containers, opslag ... Ze is ook volledig verantwoordelijk voor de organisatie en het beheer van het transport, het in- en uitklaren en het verzenden.

www.katoennatie.com

BESIX

SECTOR: BOUW

De BESIX Group werd in 1909 opgericht, tekende de jongste jaren een duurzame groei op en is vandaag de grootste Belgische naam in de bouwsector. De groep profileert zich voortaan als een "multiservices group" dankzij zijn expertise in de bouwsector, maar ook via concessies en vastgoedontwikkeling. Het hoofdfiliaal, BESIX SA, biedt diensten aan tijdens de verschillende fases van bouwprojecten. De firma is aanwezig in Europa, Noord- en Centraal-Afrika, in het Midden-Oosten, Centraal-Azië en Australië. In 2012 realiseerde BESIX een nieuwe recordomzet van 2,1 miljard EUR. Het bedrijf telt 18.000 medewerkers in 17 landen en op vier continenten.

BESIX is een bekend merk in Saoedi-Arabië. Het filiaal BESIX Saudi doet in de mate van het mogelijke een beroep op Saoedisch personeel en ondersteunt actief de lokale ontwikkeling en de « Saoediseringsdoelstellingen ».

Reeds in 1968 bouwde de groep kademuren in de haven van Damman. Begin jaren 1980 bouwde Besix ziekenhuizen en "healthcare cities" in Riyad en Djeddah voor rekening van de Saudi Arabian National Guard.

Recenter kreeg BESIX twee nieuwe projecten in het koninkrijk toegewezen.

Enerzijds koos het Zuid-Koreaanse bedrijf Hanwha Besix voor het ontwikkelen en uitvoeren van de werkzaamheden aan de haventerminal van de raffinaderijen van Jizan, in het uiterste zuiden van het land.

Anderzijds werd BESIX in september 2011 door Saudi Aramco geselecteerd voor de bouw ('Design & Build') van de King Abdullah Sports City (KASC) in een 50/50 partnerschap met Al Muhaidib Contracting. Het afgesloten contract heeft betrekking op een bedrag van ongeveer 384 miljoen EUR. Het grote complex in Djed-

dah is « baanbrekend voor een nieuwe generatie van sportinfrastructuur » en omvat onder meer een voetbalstadion met 60.000 zitjes, trainingsvelden, een moskee en een parkeerterrein voor 45.000 auto's.

De werkzaamheden gingen van start in de herfst van 2011 en zouden eind 2014 moeten zijn afgerond. Op verzoek van de klant die de werken sneller wilde laten verlopen, werd het stadion, het pronkstuk, afgeleverd op 1 december, een jaar vroeger dan gepland. Het stadion zou in de lente van 2014 plechtig worden ingehuldigd.

www.besix.com

Wij zijn zeer verheugd dat Saudi Aramco ons heeft gekozen voor dit prestigieuze project dat zeker en vast een landmark in Djeddah zal worden. Het project is op heel wat vlakken gedurfd, maar dat is voor BESIX nooit een hinderpaal geweest. BESIX is immers steeds op zoek naar zulke uitdagingen op het vlak van technologie en uitvoeringstermijnen.

Johan Beerlandt

Chief Executive Officer van BESIX Group (november 2011)

Completion was due for October 2014, but Aramco asked us to accelerate, and after several months of discussions we finally signed a contract agreement to commit to November this year, so there should be football in the stadium by the end of year.

Philippe Dessoy

General Manager Construction Middle-East (februari 2013)

SOLVAY

SECTOR: CHEMIE

Solvay, een internationaal gereputeerde industriële gigant, is actief in het activiteitendomein van de chemie, plastics en farmaceutica. Het beschikt over een breed gamma van producten die bijdragen tot de levenskwaliteit en de prestaties van zijn klanten op markten zoals die van de consumptiegoederen, de bouw, de automobielsector, energie, water, leefmilieu en elektronica. De in Brussel gevestigde groep, stelt meer dan 29.000 personen in 55 landen tewerk. In 2012 bedroeg de geconsolideerde omzet 12,4 miljard EUR.

Saudi Hydrogen Peroxide Company, een joint venture tussen de Saoedische onderneming Sadara Chemical Company en de Solvay-groep, kondigde in september 2013 de bouw aan van een reusachtige waterstofperoxidefabriek (H₂O₂). De fabriek zal worden ingeplant in het hart van het chemische megacomplex van Sadara in de industriestad Jubail.

De opstart van de fabriek is gepland voor 2015. Ze zal beschikken over een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 300.000 ton en zal uitgroeien tot de grootste H₂O₂-site van het koninkrijk. Het waterstofperoxide zal dienen als grondstof voor de opwekking van propyleenoxide (OP), dat op zijn beurt moet dienen voor de productie-eenheden voor polyol en propyleenglycol in het complex van Sadara.

De installatie zal de derde in haar soort zijn voor Solvay dat reeds twee gelijkaardige fabrieken in Antwerpen en het Thaise Map Ta Phut uitbaat, met een jaarlijkse capaciteit van respectievelijk 230 en 330 kiloton.

www.solvay.com

We are delighted to be partnering with Solvay, a global leader in HP, to build this world scale plant to feed our PO, PO derivatives and Polyurethane business. This partnership will provide us with a stable and reliable supply of a key raw material which is critical to support our Polyurethane-based customers and downstream value chains.

Ziad Al-Labban
CEO van Sadara
(september 2013)

We are proud to establish the first HP manufacturing activity in the region with our leading technology and look forward to meeting future demand of the local HP market.

Pascal Juery
Voorzitter van de "Essential Chemicals"-activiteit van Solvay
(september 2013)

COPRABEL

SECTOR: VERF

De Belgische firma Coprabel SA, sinds 1989 in Waver gevestigd, produceert en exporteert verven en telt 15 werknemers.

De twee hoofdmerken van het bedrijf zijn EASY COLOR® voor verf en vernis in het algemeen, zoals de verven met metaalglans « Gold, Bright Gold, Copper et Silver » en NARI® voor coatings ter behandeling en bescherming van hout. De producten worden aangewend in gevarieerde toepassingen zoals interieurdesign, buitengevels en decoratie, zowel voor nieuwbouw als voor renovatie.

Coprabel staat ook in voor de marketing en de export van grondstoffen voor rekening van internationale fabrikanten van verf, inkt, kleefmiddelen, detergents, pigmenten, kleurstoffen, additieven, ...

Buiten de Belgische markt en occasionele leveringen in Noord-Afrika en Europa gaan alle verkochte goederen richting Midden-Oosten: Saoedi-Arabië (sinds 1992), maar ook Egypte, Koeweit, Syrië, de Verenigde Arabische Emiraten, Marokko, Jordanië, Bahrein, Libanon en Qatar.

De firma verankert haar aanwezigheid in het Midden-Oosten door middel van een omvangrijk netwerk van lokale partners die de opslag en de commercialisering van haar producten beheren. In sommige landen beschikt ze over eigen kantoren die instaan voor de commerciële en juridische follow-up.

Saoedi-Arabië vertegenwoordigt 68% van het omzetcijfer van de groep. Coprabel KSA, voor 100% een filiaal, is gevestigd in Jeddah en telt drie medewerkers. De vestiging wordt ondersteund door vier lokale distributeurs. De verven van Coprabel werden reeds gebruikt voor verguldingswerken in verschillende beroemde gebouwen van het land zoals moskeeën, paleizen en villa's.

www.coprabel.com

VIGAN

SECTOR: LOSSEN VAN GRAANSCHEPEN

VIGAN Engineering S.A. vestigde in 1968 zijn hoofdzetel in de industriezone van Nijvel. De onderneming ontwikkelt, fabriceert en assembleert uitrustingen voor het lossen van schepen die graan in bulk vervoeren. Het gamma omvat « graanzuigers » (die 100 tot 200 ton per uur verwerken), laadbruggen met zuigpijpen (tot 600 ton per uur) en onderlossers (tot 1.500 ton per uur). VIGAN kan schepen van allerlei grootte lossen, van binnenvaartuigen op de kanalen in Europa tot de grote Panamax-schepen van 70.000 ton overal in de wereld. Het bedrijf is wereldleider in deze nichemarkt en realiseert ook sleutelklare projecten voor volledige haventerminals, inclusief konvoischepen, silo's, opslagplaatsen, opzackmachines, ...

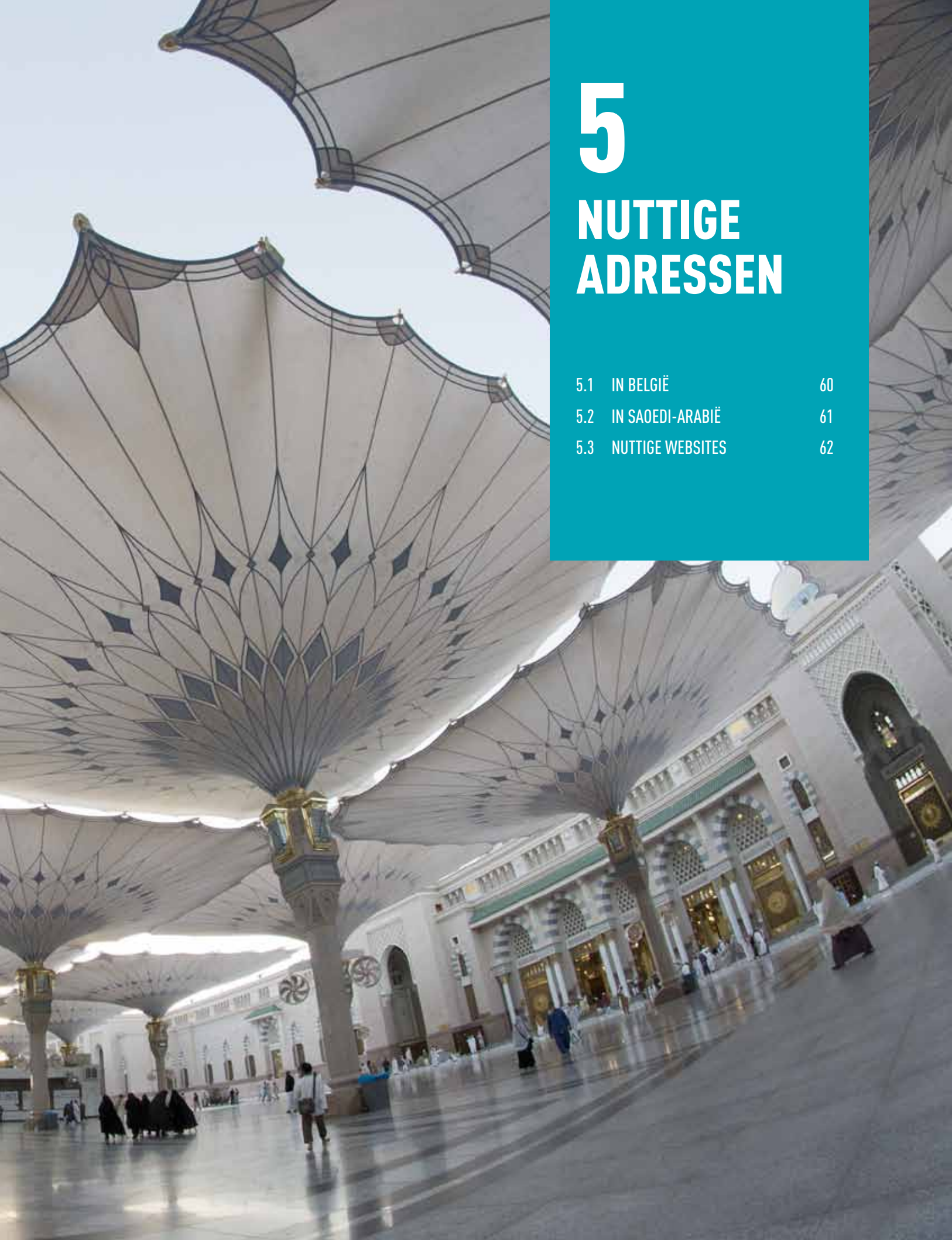
Sinds zijn oprichting heeft VIGAN meer dan 1.200 machines overal ter wereld verkocht. Het bedrijf beschikt daarnaast ook over een belangrijk studie bureau.

VIGAN exporteert 95% van zijn productie buiten Europa, in hoofdzaak naar landen in het Midden-Oosten en Afrika. De succesvolle uitvoer van de firma werd in 1998 en in 2010 met de exportawards van AWEX bekroond en won de International Bulk Journal Award 2011 voor « Best loading/unloading system ».

VIGAN heeft onlangs zes installaties verkocht voor rekening van de staatsonderneming Grain Silo and Flour Mill Organization (GSFMO), voor een totale waarde van ongeveer 10 miljoen EUR. Momenteel worden de bruggen gemonteerd in de havenzones van Jeddah, Damman en Jizan. GSFMO heeft nog andere investeringsprogramma's om de voedselinvoer in Saoedi-Arabië te beveiligen, waaronder twee nieuwe projecten voor de havens van Yanbu en Rabigh en waarop VIGAN zich reeds actief aan het voorbereiden is.

www.vigan.com

The background image shows the vast interior of the Prophet's Mosque (Masjid an-Nabawi) in Medina, Saudi Arabia. The architecture is characterized by its massive, ribbed dome with intricate geometric patterns in blue and gold. The floor is highly polished, reflecting the light from the large openings in the dome. People are seen walking through the courtyard, and the ornate facade of the mosque's entrance is visible in the distance.

5

NUTTIGE ADRESSEN

5.1	IN BELGIË	60
5.2	IN SAOEDI-ARABIË	61
5.3	NUTTIGE WEBSITES	62

5.1 IN BELGIË

AGENCE WALLONNE À L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ÉTRANGERS (AWEX)

Sainteletteplein 2
1080 Brussel

☎ +32 2 421 82 11

☎ +32 2 421 87 87

mail@awex.be

www.awex.be

BRUSSEL INVEST & EXPORT

Louizalaan 500, bus 4
1050 Brussel

☎ +32 2 800 40 00

☎ +32 2 800 40 01

info@brusselsinvestexport.be

www.brusselsinvestexport.be

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE (FIT)

Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel

☎ +32 2 504 87 11

☎ +32 2 504 88 99

info@fitagency.be

www.flandersinvestmentandtrade.be

AMBASSADE VAN SAOEDI-ARABIË IN BELGIË

Ambassadeur:

dhr. Abdulrahman Sulaiman ALAHMED

Louizalaan 326 - Blue Tower

1050 Brussel

☎ +32 2 649 20 44

☎ +32 2 647 24 92

beemb@mofa.gov.sa

www.mofa.gov.sa

ABLCC ARAB-BELGIAN-LUXEMBOURG CHAMBER OF COMMERCE

Voorzitter: dhr. Johan BEERLANDT

Secretaris-Generaal: dhr. Qaisar HIJAZIN

Mignot Delstanchestraat 60

1050 Brussel

☎ +32 2 344 82 04

☎ +32 2 347 57 64

info@ablcc.org

www.ablcc.org

5.2 IN SAOEDI-ARABIË

BELGISCHE AMBASSADE IN RIYADH

Ambassadeur: dhr. Marc VINCK
Diplomatic quarter Main Road 2 - Lot A2
Riyadh 11693
P.O. Box 94396
☎ +966 11 488 28 88
+966 505 693 459 (noodgevallen)
✉ + 66 11 488 20 33
riyadh@diplobel.fed.be
www.diplomatie.be/riyadh

CONSULAAT VAN BELGIË IN RIYADH

Consul: mevr. Birgit DAUW
☎ +966 11 488 28 88
✉ +966 11 488 20 33
birgit.dauw@diplobel.fed.be

ERECONSULAAT VAN BELGIË IN JEDDAH

Ereconsul: dhr. Hassan I. ALKABBANI
P.O. Box 5338
Jeddah 21422
☎ +966 12 667 20 00 ext 315
✉ +966 12 665 80 79
hconsul@alkabbani.com

AGENCE WALLONNE À L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ÉTRANGERS

Economisch en commercieel attaché:
dhr. Jean-Jacques MANIGART
c/o Embassy of Belgium
Diplomatic quarter Main Road 2 - Lot A2
P.O. Box 94396
Riyadh 11693
☎ +966 11 480 86 11 of 14
✉ +966 11 480 86 15
riyadh@awex-wallonia.com
belgawex@gmail.com (big mails & local use)

BRUSSEL INVEST & EXPORT

Brussel Invest & Export heeft geen eigen economisch en commercieel attaché in Saoedi-Arabië. De Brusselse ondernemingen die ondersteuning in Saoedi-Arabië wensen, kunnen zich echter richten tot de economisch en commercieel attaché van FIT, dhr. Kristoffel CASTELEIN.

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE

Economisch en commercieel attaché:
dhr. Kristoffel CASTELEIN
c/o Embassy of Belgium
Diplomatic quarter
P.O. Box 94396
Riyadh 11693
☎ +966 11 480 17 60
✉ +966 11 480 17 64
riyadh@fitagency.com

5.3 NUTTIGE WEBSITES

Nationale portaalsite

www.saudi.gov.sa

Ministerie van Handel

www.commerce.gov.sa

Ministerie van Buitenlandse zaken

www.mofa.gov.sa

Ministerie van Onderwijs

www2.moe.gov.sa/english/Pages

Ministerie van Hoger onderwijs

www.mohe.gov.sa

Ministerie van Gezondheid

www.moh.gov.sa/en/Pages/Default.aspx

Ministerie van Cultuur en Informatie

www.saudinf.com

Ministerie van Financiën

www.mof.gov.sa

Ministerie van Binnenlandse zaken

www.moi.gov.sa

Ministerie van Water en Elektriciteit

www.mowe.gov.sa

Ministerie van Handel en Industrie

www.mci.gov.sa/en/Pages/Default.aspx

Havenbestuur

www.ports.gov.sa

Algemeen bestuur voor investeringen (SAGIA)

www.sagia.gov.sa

Centrale bank van Saoedi-Arabië

www.sama.gov.sa

Saudi Railways

www.saudirailways.org

Saudi Airlines

www.saudiairlines.com

Arabian Industry

www.arabianindustry.com

6

BRONNEN

Agence wallonne à l'exportation et aux
Investissements étrangers
www.awex.be

Agence wallonne à l'exportation et aux
Investissements étrangers
www.awex.be

Brussel Invest & Export
www.brusselsinvestexport.be

Flanders Investment and Trade
www.flandersinvestmentandtrade.be

FOD Buitenlandse zaken
www.diplomatie.be

Credendo Group
www.credendogroup.com

Wereldhandelsorganisatie
www.wto.org

Internationaal Monetair Fonds
www.imf.org

Organisatie voor Economische Samenwerking
en Ontwikkeling
www.oecd.org

Wereldbank
www.worldbank.org

The Economist Intelligence Unit
www.eiu.com

World Economic Forum
www.weforum.org

France Diplomatie
www.diplomatie.gouv.fr

Export Development Canada
www.edc.ca

US Commercial Service
www.trade.gov/cs/

Switzerland Global Enterprise
www.switzerland-ge.com

Planet Expert
www.planet-expert.com

Le Moniteur du Commerce international
www.lemoci.com

L'Echo
www.lecho.be

La Libre
www.lalibre.be

Internationaal Energieagentschap
www.iea.org

U.S. Energy Information Agency
www.eia.gov

Central Intelligence Agency
www.cia.gov

Eurostat
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Wereldwijs
[www.flanderstrade.be/site/wwwnl.nsf/
wereldWijsArchief](http://www.flanderstrade.be/site/wwwnl.nsf/wereldWijsArchief)

Diploweb
www.diploweb.com

Colliers international
www.colliers.com/en-us

Healthcare IT News
www.healthcareitnews.com

Reuters
www.reuters.fr

Journal du Net
www.journaldunet.com

Ernst & Young
www.ey.com

The Saudi Gazette
www.saudigazette.com.sa

Arab News
www.arabnews.com

Construct Arabia
www.constructarabia.com

Saudi Arabian Market Information Resource
(SAMIRAD)
www.saudinf.com/index.htm

AME Info
www.ameinfo.com

Seminarie, georganiseerd door de Arabisch-
Belgisch-Luxemburgse Kamer van Koophandel
« *Doing business with Arab Countries: Therory and
Practice* »
SGS, Antwerpen, 24 september 2013

Colloquium, georganiseerd door het Financial
Forum
« *Islamic Banking: An opportunity for Belgium ?* »
Nationale Bank van België, Brussel,
5 december 2013

NOTA'S

agentschap voor
buitenlandse handel

agentschap voor
buitenlandse handel

Agentschap voor Buitenlandse Handel

Montoyerstraat 3

1000 Brussel

☎ +32 2 206 35 11

www.abh-ace.be

Flanders Investment & Trade

Flanders Investment and Trade

Koning Albert II-laan 37

1030 Brussel

☎ +32 2 504 87 11

www.flandersinvestmentandtrade.be

invest-export.brussels

Brussel Invest & Export

Louizalaan 500, bus 4

1050 Brussel

☎ +32 2 800 40 00

www.brusselinvestexport.be

Wallonia.be

EXPORT
INVESTMENT

Agence Wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers

Sainteletteplein 2

1080 Brussel

☎ +32 2 421 82 11

www.awex.be

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kunnen noch het Agentschap voor Buitenlandse Handel, noch zijn partners (Flanders Investment and Trade, Brussel Invest & Export en het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers) verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Ze kunnen evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze studie.

Deze studie heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

DATUM VAN PUBLICATIE: JANUARI 2014

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: MARC BOGAERTS

AUTEUR: NICOLAS PREILLON

GRAFISCHE VORMGEVING EN UITVOERING: CIBLE COMMUNICATION (www.cible.be)

GEDRUKT OP PAPIER MET EEN FSC-LABEL

DEZE STUDIE IS OOK BESCHIKBAAR OP DE WEBSITE VAN HET AGENTSCHAP VOOR
BUITENLANDSE HANDEL: WWW.ABH-ACE.BE